

Ramaszter Bogert
BUDAPEST
1. Disztr. 2 lle. 8

Az Uj Kelet az
és bánáti za
nál

Cikkeink utánnyomat csak a
forrás megjelölésével engedjük
meg.
Kéziratokat nem küldünk vissza és
megőrzésükre sem vállalunk

Ára 5 lei

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 16
Telefon 9-77.

Éjjeli telefon (nyomda) 187.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 „
Negyedévre 320 „
Egy hónapra 110 „
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
tarifa szerint vétetnek fel.

India, vagy az angol munkáskormány dilemmája

Az, ami most jelenleg Indiában le-
játszódik, nem csupán India és Ang-
lia magánügye többé. Az angol világ-
uralom csaknem teljes súlyával Indiá-
ra támaszkodott: az angol ipar nyers-
anyagának óriási tömegeit ebből a cso-
dalatos gazdasági országból merítette
s ebbe a tejjel-mézzel folyó országba,
mint készáru exportálta. A konzerva-
tív angol politika Angliának ezt a hat-
almas gazdasági fölényét hosszú év-
tizedeken keresztül természetesen
tegyerei erejére építette s az ind
nép nemzeti és gazdasági elnyomása
közül az indiai maharadszákkal szövet
kezett.

Meg két évtizeddel ezelőtt is úgy
látszott, hogy az angol imperializmus
minden megerősítés nélkül tudja biz-
tosítani hatalmát Indiában. A gyar-
matok hódítás akkor még szerte a világ
virágjában volt s a világháború
nagy gazdasági és társadalmi megráz-
kódításainak kellett jönniök, hogy a
gyarmati népek is felébredjenek évszá-
zados álmukból s az ind városok és
síkcsigák pária-sorsban élő tömegei em-
beri voltukra eszméljenek.

Ez az ébredés eleinte teljese-
n nacionalista jellegű volt, mint az elnyomott
fajoknál és népeknél általában. De a
nacionalista ébredés és jelszavak mö-
gött erőteljesen húzódik meg a terhes
gazdasági elnyomás alól való meg-
szabadulásnak vágya, ami az indiai sza-
badsgmozgalmat nacionalista színezet
ellenére is, annyira elementárisan szoci-
ális tartalmúvá duzzasztja. India a
lappangó forrongás állapotából, szinte
minden átmenet nélkül lépett a nyílt
forrongás területére. Ez a forrongás
már csaknem forradalomnak mondható
s kétségtelen, hogy világpolitikai szem-
pontra, de elsősorban az angol világ-
politika szempontjából, egy hatalmas,
szinte felmérhetetlen jelentőségű világ-
váltás bekövetkezésének bevezetője.

Az indiai forrongás a legsúlyosabb
helyzetbe — szinte válságos helyzet-
be — az angol munkáskormányt hoz-
za. Az angol munkáspárt már husz év
előtt is India és az elnyomott gyar-
matok népei és szociális felszaba-
dítását tűzte ki egyik fontos program-
pontjává. S amikor nemrég, a rela-
tív többség alapján a hatalmat kezébe
vette, első dolga volt, hogy egy Indiá-
nak adandó dominion-alkotmányt dol-
gozzon ki, amely a legszélesebb körű
autonómiát és függetlenséget biztosít-
tatta volna Indiának — az angol világ-
birodalom keretén belül.

Az angol munkáskormány, — a je-
lek szerint — tragikus és kárhóztos
örökséget vett át a konzervativoktól,
akiknek legendás kíméletlenségű gyar-
matpolitikája ma már odáig fejlesztet-
te a gyarmati népekben lappangó for-
radalmi energiákat, hogy azok nem haj-
landók többé megelégedni semmiféle
demokratikus kísérlettel, hanem forra-
dalmi uton akarják biztosítani megsza-
badulásukat a nemzeti és gazdasági el-
nyomás alól. Kettős malomkő
között öröklődik ebben a pilla-
natban az angol munkáskor-
mány. Egyfelől a konzervativok szo-
rúlják, akik természetesen hívei a leg-
szélsőségesebb gyarmati elnyomás-
nak, mert hiszen mérhetetlen gazdasá-
guk és politikai hatalmuk ezen az el-
nyomtatáson nyugszik. A konzervativ
iparbárok, banktejedelmek és feudális
sok még a dominion-alkotmány meg-

adását is sokallják és az angol munká-
skormány ki van téve annak, hogy a
dominion-alkotmány elfogadtatásában
konzervativok elgáncsolják. Ugyan-
kor ráháramlik a tragikus történelmi
fordulatnak az az ódiuma, hogy India
népei épen az ő uralma alatt bontják
ki a forradalom véres zászlaját s az
angol munkások demokrati-
kus kormányának jut esetleg
az az abszurd és kínos feladat,
illetőleg kötelezettség, hogy
e forradalmi megmozdulást
katonai erővel, tehát az erő-
szak alkalmazásával alkísérelje
meg elnyomni. Ha ez megtörtén-
nék, úgy az angol kormány kétség-
kívül kegyetlen szituációba kerülne. Az
elnyomtatás ellen küzdő an-
gol munkások pártja kényte-
len volna az elnyomtatás el-
lenfeltámadó ind néppel szem-
ben az elnyomók módszerét
alkalmazni s ez — valljuk be
— talán hosszú időre lehetet-
lenné tenni a lehetőségét az
angol munkástömegek és az
egész világ haladó közvélemé-
nye előtt.

Viszont az angol munkáskormány an-
nak is tudatában van, hogy az angol

gyarmatok és dominionok minden át-
menet nélküli leszakadása az anyaor-
szág testéről, az anyaországban olyan
gazdasági és főleg társadalmi megráz-
kódtatással járma, ami Anglia világpo-
litikai súlyát és belső szociális rendjét
is, alapjában rendítené meg. Az an-
gol munkásság és köz épo-
szta-ly viszonylag magas élet-
standardja a gyarmati agrár-
termelés olcsóságán és hat-
almas feleslegein nyugszik,
viszont az angol ipar mérhe-
tetlen fejlődési lehetőségei,
az angol kereskedelem fel-
mérhetetlen gazdasága a gyar-
matok népek vásárló képessé-
gére: India, Afrika és a domi-
nionok imperialista eszközök-
kel kézben tartott piacaira
van építve.

Ha ez minden átmenet nélkül, fő-
leg pedig Indiára vonatkoztatva, meg-
szűnne, olyan belső megrázkódtatást
idézne elő Angliában, amelynek ódiu-
mát az angol munkáskormány nem vál-
lalhatja. Epen ezért csak két út áll
előtte, ha e kínos dilemmából szaba-
dulni akar. Az első út az, hogy vagy
átadja helyét a konzervativoknak, ille-
tőleg liberálisoknak, hogy azok vállal-

ják az Indiában ezután történendőkért
a felelősséget, legfőképpen pedig a be-
avatkozás ódiumát; — vagy pedig még-
is szerencsés megegyezést próbál lé-
tesíteni az indiai nacionalistákkal, amire
ugyan a pillanatnyi körülmények között
igen kevés a kilátása.

Bármiként alakuljanak is a dolgok
Indiában: az indiai népek forradalmi
megmozdulásának egy hatalmas mem-
entója hangzik a világ minden tája
felé. Annak mementója, hogy miatt
Európa, sőt részben Amerika politikai-
sai is még az európai népek elnyomá-
sának, kisebbségi nyomorúságának vég-
telen tengerét duzzasztják, — az alatt a
gyarmati népek megkezdették felszaba-
dító hadjáratukat a minden rendű és
rangu imperializmus ellen. Nem mu-
lik el nap, hogy a lapok valamilyen
afrikai, ausztráliai, vagy ázsiai gyar-
matok lázadásáról ne hoznának hírt, ami
azt jelenti, hogy a gyarmati népek min-
denütt megmozdultak és véres önfel-
áldozással keresik a felszabadulás útját.
India csak egyik láncszeme ennek a
nagy szabadságmozgalomnak. De ez a
láncszem, ha szétpattan: nyomában az
egész világpolitika arculata meg fog
változni. (s. I.)

Bethlen Snowden szerepét akarja eljátszani a második hágai konferencián?

A Times szerint a második hágai konferencia első ülésén engedéne-ny volt a hangulat. Remény van a keleti ügyekben kötendő megegyezésre is? A magyar jóvátetelek nehézségeit nehéz lesz áthidalni. Jules Saurwein cikke a konferenciáról

Hága, január 4. A hágai konferencia
tegnap délután egyetlen plenáris ülésel
nyílt meg, mely után a bizalmas értekez-
letek sora nyílt meg. A konferencia a
legnagyobb világéledeklődés középpontjában
áll s egyidejűleg a legkülönbözőbb
érdekes csoportok különböző irányú tanács-
kozásiainak ad lehetőséget. A konferen-
ciával kapcsolatos vélemények a legkülön-
bözőbb arnyalatokat reprezentálják s a
tanácskozáson nemcsak a jóvátételi
ügyek kerülnek megvitatás alá, hanem a
világpolitikai problémák is.

A bizalmas tanácskozásokról és a véle-
mények alakulásáról a következő tudósí-
tásaink számolnak be.

Német és nem német jóvátételek

A delegátusok a tegnap öt órára kitű-
zött nyilvános megnyitó ülés előtt már
gyülekezni kezdtek a konferencia céljaira
átrendezett szenátusi tanácssteremben. Si-
vélyesen üdvözölték egymást, majd sorra
elfoglalták helyeiket a négyes tagú tanács-
kozási asztal mellett. Félhat tájban megje-
lent Jaspár az elnöki szék előtt s elmon-
dotta megnyitó beszédét. Köszönését fe-
jezte ki a holland királynőnek és a hol-
land népnek a vendégbarátságért, majd
méltatta az első hágai konferencián még
jelen volt Stresemann érdemeit, végül
üdvözölte a delegációkat s külön Ausztria,
Bulgária és Magyarország delegációit, akik
az első hágai konferencián nem voltak
jelen.

Husz perces üléselés után szünet kö-
vetkezett s ezalatt a zsúfolt kerzatók ki-
ürültek s megkezdődött a konferencia
zárt ülése. Beavatott helyről származó in-
formációk szerint a bizalmas ülésen Jas-
par javaslatára két bizottságot alakítottak,
egyét a német, a másikat a nem-
német jóvátételek kérdésének megvitatá-
sára. Az előbbi elnöke Jaspár, utóbbié
Loucher lett. A német jóvátételekkel fog-

lalkozó főbizottság ma este már megala-
kult s megtartotta első ülését, a keleti
jóvátételekkel foglalkozó főbizottság hol-
nap délelőtt feltüzenegetor alakul meg.
Hagában valószínűnek tartják, hogy a
népszövetség téli ülészakára a fődelegá-
tusok nem fognak Genfben utazni, kivéve
Briand-t és Curtiust, akik jelen akarnak
lenni a genfi tanácsülésen.

Egy harmadik hágai konferencia lehetősége kísért.

Hága, jan. 4. A nem-német jóvátéte-
lekkel foglalkozó bizottság ma délelőtt
feltüzenegetor ülést tartott, amelyen a
munkarendet beszélték meg. Loucheur el-
nök indítványára a bizottság elhatározta,
hogy külön-külön fogja tárgyalni Ausz-
tria, Bulgária és Magyarországot érdeklő
jóvátételi kérdéseket. A bizottság előtt
ma délután Ausztria delegátusai jelennek
meg, hűtön Bulgária, kedden délután pe-
dig Magyarország ügyét kezdi tárgyalni.
A határozat kihirdetése után Ausztria,
Bulgária és Magyarország delegátusai tá-
voztak s a meghívó államok képviselői
folytatták bizalmas ülésen a bizottságra
váró feladatok megtárgyalását.

A holland lapok cikkei szerint a második hágai konferencia előreláthatólag január tizenhetedikén befejezést nyer.

Az Allgemeen Handelsblad beavatott
helyről származó értesülése szerint, ha a
keleti jóvátétel ügye miatt a konferen-
ciát nem tudnak befejezni, sor kerülhet
egy harmadik hágai értekezlet összehívá-
sára is.

Ausztriának minden engedéne-nyt megadnak, mert félnek az Anschlusstól

Hága, január 4. A félhivatalos távirati
iroda a keleti jóvátételek kérdéseivel
kapcsolatban beavatott körökből azt az
információt kapta, hogy az osztrák és

bolgár jóvátételi kérdésekben hosszas elő-
zetes diplomáciai eszmecsere folyt s ez
részben eredményekhez is vezetett. A
távirati irodát úgy informálták, hogy az
utódállamok és Ausztria kölcsönösen le-
mondottak egymással szembeni kötelezett-
ségeikről, másrészt

Bulgária miniszterei, Buraf és
Molof a hatalmak fővárosaiban
tett látogatásaik alkalmával fel-
ajánlottak Bulgária részéről 37
éven át évi tízenegymillió arany-
frank jóvátételi annuitást.

A bolgár fizetések túlnyomó részét
Görögország kapná meg. A két jóvátételi
kérdés ilyen formában való rendezésére
a hatalmakban megvan a hajlandóság s
ez ügyekben már tényleg csak kisebb
jelentőségű részletkérdések vitásak. A tá-
virati iroda informátorai hangsúlyozták
Ausztria jóvátételi ügyével kapcsolatban,
hogy

a hatalmak engedékenységeinek
egyik főoka Ausztriával szemben
kétségtelenül az Anschlusstól
szembeni védekezés,

amely kérdés azonnal felvetődnek újra,
ha a hatalmak Ausztriát, jóvátételi an-
nuitással terhelnek meg. Igy Schober
kancellár tulajdonképpen a mai ülésen
emlékiratának felolvasására szorítkozik,
melyben bejelenti, hogy Ausztria kép-
telen jóvátételek viselésére s a továbbiak-
ban sem kell különösebb propagandát ki-
fejtenie abban az irányban, hogy országát
jóvátételekkel meg ne rójják. Nehezebb
ügy a magyar jóvátétel ügye, amely kér-
désben a felek egymással szemben semmi
engedékenységet eddig nem mutattak.

A mai nap eseményei.

Hága, jan. 4. A mai nap legkiemelke-
dőbb eseménye a német delegáció által
rendezett disztribúció volt, amelyen a fran-
cia delegáció teljes számban megjelent.
Az ebéd végeztével Tardieu francia mi-

WIMPASSING

HOCIPÓK ÉS SÁRCIPÓK:

**Szabásuk modern,
Külsejük elegáns és sikkes,
Minőségük viharálló és megbízható,
Olcsó árak.**

Az idej WIMPASSING hócipők
negyven sokféle formában és színben
minden ízlésnek megfelelően kap-
hatók.

Minden talpra rá van nyomva a
vörös csillagmárka.

niszterelnök, Briand francia és Curtius német birodalmi külügyminiszterek bizalmas megbeszélést folytattak.

Ezt megelőzőleg a kisanant delegátusai ma délelőtt kilenc órakor előzetes megbeszélést folytattak a keleti jóvátelek megoldására hivatott főbizottság értekezletének kezdeti időpontjáig. A holland távirati iroda úgy értesült,

hogyan az értekezleten sikerült a teljes egységet megteremteni.

Ugyancsak délelőtt tíz órakor a természetbeni szolgáltatások, a német birodalmi vasutak jövedelmei és az elzálogított német jövedelmek ügyében megbeszélések voltak a meghívó hatalmak delegátusai között.

Tegnap este...

Hága, jan. 4. A holland külügyminiszter tegnap este a konferencián résztvevő delegációk tiszteletére vacsorát adott. A külügyminiszter vacsorája előtt Schober osztrák kancellár felkereste Benes cseh külügyminisztert szállásán s vele hosszabb megbeszélést folytatott.

Az értekezlet tegnap esti bizalmas ülésén Rozovszki lengyel delegátus bejelentette, hogy Németország és Lengyelország között a Young-tervezet 143 és 144-ik szakaszainak megfelelően. Varsóban tavaly október 31-én megegyezés jött létre és ezzel a két ország közötti pénzügyi kérdések ügye végleges rendezést nyert.

A világsajtó reflexiói

Páris, jan. 4. A sajtó egyhangulag azon óhaját fejezi ki, hogy a keleti jóvátétel kérdésében is létre jöjjön a megegyezés Hágában. A Matin mai számában Jules Sauerwein azt hangoztatja, hogy nem szabad kérdéseket elintézetlenül hagyni, amelyek meg mérgezhetik Európa levegőjét. Magyarországnak — írja a publicista — tekintetbe kell vennie, hogy megegyezés esetén előnyös kereskedelmi szerződéseket köthet és vissza fogja nyerni teljes pénzügyi függetlenségét.

Brüsszel, január 4. Az Independent Belga közlése szerint a konferencia tegnap esti bizalmas ülésén elhatározták

**Parker Gilbert, Németország volt amerikai jóvátételi főbiztosnak Hágába hívását, hogy szakvéleményt adjon a nemzetközi jóvátételi bank felállításig tartó átmeneti időszakra az ügyek vite-
lére**

A lap nem tartja kizártnak, hogy a Young-tervet kidolgozó szakbizottság tagjainak többségét is Hágába fogják kéretni.

London, január 4. A Times hágai levelezője kiemeli, hogy a konferencia első ülésén engedékeny volt a hangulat. Ha ez állandósul, még remény lehet a keleti jóvátételek ügyében kötendő megegyezésre is.

A Daily Mail viszont nem tartja kizártnak, hogy Bethlen magyar miniszter-

elnök a keleti jóvátételek tárgyalásánál ugyanazt a szerepet fogja játszani, mint Snowden az első hági konferencia ülésén.

Hága, január 4. A Nieuwe Haagsche Gourent beavatott helyről úgy értesül, hogy a hatalmak javaslatot tesznek Németországnak abban az irányban, hogy külön szervezetet létesítsenek a Young-terv életbe léptése és a rajnai harmadik zóna kiürítése utáni időre arra az esetre, ha Németország bármilyen időpontban közölné, hogy vállalt fizetési kötelezett-

ségeinek nem tud megfelelni.

A Haagsche Post rámutat arra, hogy a bizottsági tárgyalásokban beálló szünetek közben nagy horderejű bizalmas megbeszélések folynak a delegátusok között, a hági diplomáciai körökben ezektől a közvetlen diplomáciai eszmecserektől várják a kedvező eredményeket.

A lap szerint a németek két hétre, a franciák tíz napra becsülik a konferencia tárgyalásainak előrelátható időtartamát.

Kolozsváron naponta három házasságot kötnek és havonta három házasságot bontanak fel

Visszaesett a házasságok és erősen csökkent a válások száma. A magyaránny gyermek halandóság mellett egyre kevesebb a születések száma is. Az anyakönyvi hivatal érdekes népmozgalmi statisztikája 1929 ről.

Cluj-Kolozsvár, január 4. (Az Uj Kelet tudósítójától). A számtalan statisztikai kimutatás között, amelyeknek ilyenkor, újév után van a szezonjuk, érdeklődésre tarthat számot a kolozsvári anyakönyvi hivatalnak statisztikája. Nyugati nagy városokban, ahol fokozottabb figyelmet szoktak szentelni a szociális jelenségek számszerű megnyilatkozásainak, ezeket az anyakönyvi hivatali statisztikákat különösen nagy figyelemmel részesítik. Összeadják, ki- vonják, szorozzák, összehasonlítják az elmúlt évek statisztikájával és központilag összegezik őket. Nálunk, sajnos, a számoknak egyelőre még nagyon kis szerep jutott társadalmi életünkben. A statisztikát Romániában nem igen kultiválják, pedig ezek a számok sokszor nagyon érdekes dolgokról rántják le a leplet.

Minden napra 3 házasság jut.

Itt van mindjárt a házassági statisztika. Kolozsvárnak ma több, mint 120 ezer lakosa van. Ebben a 120 ezer lakosú városban az anyakönyvi hivatal abszolút megbízható adatai szerint az elmúlt évben 873 házasság történt. Vasárnapokat és ünnepnapokat leszámítva, egy napra tehát átlag három házasságkötés esett. Vallásfelekezeti szempontból a rekordot a reformátusok viszik 214 házasságkötéssel, ezt követik a görögkatholikusok 200 házasságkötéssel, rajtuk kívül 180 római katolikus, 117 ortodox, 114 zsidó, 28 lutheránus, 19 unitárius és 1 más vallású pár kötött a kolozsvári anyakönyvvezető előtt házasságot.

Összehasonlítva ezeket a számokat az elmúlt évek adataival, a kép következőképpen alakul: 1914-ben, a háboru kez-

detén, tehát abban az időben, amikor Kolozsvárnak körülbelül félmillió lakos- sága volt, mint ma, 708 házasságkötés történt. A békebeli állapotoktól tehát ezen a téren meglehetősen messze ál- lunk. A háboru ideje alatt ez a szám állandóan esik, majd 1919-ben, tehát közvetlenül a háboru befejezése után, hirtelen 942-re szökik fel. 1919-től 1922-ig az emberek mintha pótolni akar- nák az elmulasztottakat, a házasság- kötések száma állandóan emelkedik. Ennek a jelenségnek nem kis mérték- ben volt az oka természetesen az ál- talános gazdasági fellendülés, amely ebben az időben uralkodott. 1922-től kezdve a házasságkötések száma ismét hanyatlak, 1926-ban már az 1914-es nivó alatt van, 204 házasságkötéssel. 1927- ben 236, 1928-ban 337, és 1929-ben pe- dig 873 pár esküdött örök hűséget egy- másnak a kolozsvári anyakönyvvezető előtt. Az elmúlt évhez viszonyítva te- hát harminchattal több házasságkötés történt, mint tavaly, a békebeli ará- nyokhoz viszonyítva azonban, a visz- szaesés közel 50 százalékos.

Minden hónapban 7 válás.

Hány házasság volt ebből boldog? Hány Mária történt? Közvetlenül a há- boru utáni évekhez viszonyítva, a vál-ások száma csökkenő tendenciát mu- tat. 1920-ban valóságos válsági dühural- kodott. Különösen a háboruból haza- tért katonák indították egyre-másra a válópereket. — hűtlen elhagyás címén. 1922-től kezdve a válások száma mér- sékelt mértékben bár, de állandóan csökkent és az utóbbi években a házasságkötéseknek 10 százalékát tették ki. 1929-ben 84 házasságot bontanak fel. Az idej eredmény tehát ez valamivel alul marad az utóbbi évek átlagán, nem sokkal 73 ezrelékel.

Hódít az „egyke”.

Elérkeztünk az anyakönyvi hivatal statisztikájának egy szomorú passzusá- hoz. Ha másból nem is, de a születés- sek számából okvetlenül megállapíthat- juk, hogy világvárosiasodunk. Kolozsvá- ron a születések száma 1929-ben ke- reken 2000 volt. Az összlakossághoz viszonyítva a születések arányszáma te- hát 1.66 százalékot tesz ki. Ez az egy- kerendszer eredménye, amelynek ka- tasztrofális méreteiről fogalmat nyujt- hat az 1913-as statisztikával való öss- zehasonlítás. 1913-ban Kolozsvárnak 50 ezer lakosa volt és erre a számra 2122 születés esett. A visszaesés körülbelül 75 százalékos. De 1913 már azon évek- hez tartozik, amikor a statisztikusok megállapították, hogy a születések szá- ma hanyatlak. 1902-ben, amikor Kolozsvá- r még egész kisváros volt, 1822 gyermek születését jegyezték fel. 1928- ban 1986 volt a születések száma. Az egyes felekezetek között ez a követ- kezőképpen oszlik meg: görögkatholikus 552, református 552, római katolikus 350, zsidó 265, ortodox 221, unitárius 32, lutheránus 25, más vallású 3. A szü- letési arányszám tekintetében a zsidók vezetnek.

Ami a statisztikából hiány- zik.

Nagyon érdekes volna ezt a statisztiká- t a gyermekhalálozási arányszámmal összehasonlítani, mert az utóbbi esz- tendőben a gyermekhalandóság elérte a kulminációs pontját. Sajnos azonban erre nincs statisztika. A számok hall- gatnak erről és mi csak sejtjük, hogy hallgatás mögött milyen szomorú meg- lepetések húzódnak meg.

Az általános halálozási arányszám is egyre növekedik. 1902-ben 1334, 1913- ban 1547, 1919-ben 1650, 1923-ban 1593, 1929-ben 1778 halálesetet jegyeztek be a városi anyakönyvi hivatalnál.

Fel lehetne dolgozni ezeket a szá- mokat számtalan szempontból. És mindennél nagyobb súlyt kellene helyezni arra, amire ezek a számok figyel- mettenek. Ez azonban már nem az anyakönyvi hivatal feladata, hanem egy statisztikai hivatalra hárulna. Ilyen azonban egyelőre nem működik. Egy azonban így is kétségtelen. Az 1929-es évet ismét deficitel zártuk. (w. v.)

Jól bevezetett cukorka- és csokoládégyár eladó

esetleg bérbeadó más vállalkozás miatt. — Ajánlatokat „Cukorkagyár” jelgélén Rudolf Mosse hirdető iroda, Oradea, továbbít.

A kor hogyan

Január 4-kén
mánya a fender

Cluj-Kolozsvár, előtt a kolozsvári meg a lapelárusi ban és elkoboztá napilapok szomb példányait. A la megjelentek a r kobzás aktusa ell sággal nem tulstá tiltakozzanak. A gan Simon rendő aki Bukarestben kveszturái titkár jelentette, hogy kért a közlemény a január 4-iki al örökös személyé napvilágot. Kérte ne foglalkozzanak intervenció nyom Vjság és Mai Vi tását és terjeszt Clonta dr. az l azonban továbbra rendelkezést.

Miér
el az

Kérdésünkre kijelentette, hogy „Uj Kelet” tegnap kérdéssel kapcsolatban az objektivitás karakterisztikus, hogy a cikk megalapozottan össze az történet bukaresti Cuván annál is teljesebb tük, mert az illé tését nem akadály Egyébként nem birtokába. Kérdé sitott arról, hogy fővárosi lapokka szesülnek. Erre e reprodukálhassu cikkeket, amelyek tóságok nem gör dr. erre választás kérdésben legyű az események reg Szombaton dé rendőrség elköb nyait is, ugyan kapcsolatos közl

Ház

Bukarest, jan A Cuvántul ma ezt a tényt röptünomására. A vántul nyomdáj házkutatás volt semmisítették a ughogy a fővá megjelenni. A iránt az intézk D:minea:ta ug, a lap több karl amelyek a mai nem engedett p Az első oldalon irnak erőshangu trónörökös képé exhercegnek egy cikkét, melynel loial”. A lap be vezetőpolitikusi aktussal kapcsol Manolescu-per nyilatkozatokat.

Illetékes helyen a kapcsolatban „A Cuvántul n forgató tendenci del szemben, a zavaró oázattal deklarációt me denciósus célok belügyminiszter zását és az ügy végett áttette a hoz. A belügym fog eljárni mi ilyen természet kísérelni.”

A MATILD-víz

borral keverve a legkellemesebb italt ad

Értesitem a m. t. hölgyközönséget, hogy a szalónot, Cluj, Piața Unirii (Főtér) 13., emeleten, újonnan berendeztem és kibővítettem. A szalon vezetését

DR. KNÖPFLERNÉ

vette át, akinek neve garantálja szalónotnóvóját.

Minden női ruhát a legutolsó dívat szerint hozott anyagból és saját kelméinkből készítünk. Angol ruhákat elsőrangú férfi munkások készítik a legprecízebben.

LEGMANN-SZALON.

Fővárosi nivó!

Legutolsó dívat!

Bécsi és párisi modellek és rajzok!

A kormány félhivatalos lapja bejelenti, hogy Károly extrónörökös lemondása nem kerülhet revízió alá

Január 4-kén tömeges lapelkobzások történtek az egész ország területén. Szigorú intézkedéseket ígér a kormány a tendenciózus karlista propaganda ellen. A Dimineața érdekes cikke a Károly-ügy elintézéséről. Cáfolták a cenzura bevezetéséről elterjedt híreket

Cluj-Kolozsvár, jan. 4. Szombaton délelőtt a kolozsvári rendőrség ágensei jelent meg a lapelárusítóknál és a kávéházakban és elkobozták az összes kolozsvári napilapok szombaton reggel megjelent példányait. A lapok képviselői azonnal megjelentek a rendőrségen, hogy az elkobzás aktusa ellen, amely a sajtószabadsággal nem tulságosan összeegyeztethető, tiltakozzanak. A lapok képviselőit Hatiegan Simon rendőrprefektus távollétében, aki Bukarestben tartózkodik, Clontia kveszturái titkár fokadta. Clontia dr. kijelentette, hogy a lapok elkobzása azokért a közleményekért történt, amelyek a január 4-iki aktussal és Károly extrónörökös személyével kapcsolatosan láttak napvilágot. Kérte a sajtó képviselőit, hogy ne foglalkozzanak ezzel a kérdéssel. Az intervenció nyomán a Keleti Ujság, Friss Vjság és Mai Világ példányainak árusítását és terjesztését ismét megengedte Clontia dr. az Uj Keletre vonatkozólag azonban továbbra is fenntartotta a tiltó rendelkezést.

Miért kobozták el az Uj Keletet?

Kérdésünkre Clontia kveszturái titkár kijelentette, hogy az a cikk, melyet az „Uj Kelet” tegnapi számában a Károly-kérdéssel kapcsolatosan közöltünk, tulment az objektivitás határán és címe is „igen karakterisztikus” volt. Hivatkoztunk arra, hogy a cikk megírásában semilyen tendencia nem vezetett bennünket, mindössze az történt, hogy reprodukáltuk a bukaresti Cuvântulnak egy cikkét és ezt annál is teljesebb jöhizeműséggel tehetjük, mert az illető bukaresti lap terjesztését nem akadályozta meg a rendőrség. Egyébként nem is juthattunk volna a lap birtokába. Kérdésünkre Clontia dr. biztosított arról, hogy a kisebbségi lapok a fővárosi lapokkal egyenlő elbánásban részesülnek. Erre engedélyt kértünk, hogy reprodukálhassuk azon bukaresti lapok cikkeit, amelyeknek terjesztése elé a hatóságok nem gördítenek akadályt. Clontia dr. erre válaszul kérte, hogy ebben a kérdésben legyünk objektivék és kizárólag az események regisztrálására szorítkozzunk. Szombaton délután felsőbb rendeltre a rendőrség elkobozta az Ellenzék példányait is, ugyancsak a Károly-kérdéssel kapcsolatos közleményeiért.

Házkutatás a Cuvântulnál.

Bukarest, jan. 4. (A Rador jelentése). A Cuvântul mai számát elkobozták. A lap ezt a tényt rópedulákon hozta olvasóitunomására. A Dimineața szerint a Cuvântul nyomdájában az éjszaka folyamán házkutatás volt és ez alkalommal megsemmisítették a lap kiszedett matricáit, úgyhogy a fővárosi példány nem is tudott megjelenni. A vidéki kiadások elkobzása iránt az intézkedések megtörténtek. A Dimineața az tudja, hogy az elkobzás a lap több karlista cikke miatt történt, amelyek a mai évforduló alkalmával meg nem engedett propagandát tartalmaznak. Az első oldalon Nae Ionescu és Chiricescu irnak erőshangu cikkeket, majd a volt trónörökös képét közölték le, végül az exhercegnek egy francia lapban megjelent cikkét, melynek címe: „Ferdinand cei loial”. A lap belső részében leközli több vezetőpolitikusknak a január negyedikéi aktussal kapcsolatos kijelentéseit, főleg a Manoilescu-per főtárgyalásán elhangzott nyilatkozatokat.

Illetékes helyen a Cuvântul elkobzásával kapcsolatban a következőket jelentik: „A Cuvântul mai száma valósággal felforgató tendenciát árukt el az államrenddel szemben, a közönség nyugalalmát felzavaró célzattal. A lap egyes pártvezérek deklarációit megcsontitva közölte, tendenciózus célok szolgálatában. Ezért a belügyminiszter elrendelte a lap elkobzását és az ügyet további intézkedések végett áttette az igazságügyminiszteriumhoz. A belügyminiszter ugyanilyer módon fog eljárni mindazokkal szemben, akik ilyen természetű agitációt fognak megkísérelni.”

A negyedik évforduló

A Dimineața mai számában, amelyet nem koboztak el a hatóságok, hosszú cikket közölt abból az alkalomból, hogy január 4-én volt az extrónörökös lemondását elfogadó szinajai koronatanács 4-ik évfordulója. A január 4-iki aktus — írja a Dimineața — a herceg kérésére és Ferdinánd király óhajára történt. A király visszautasította azoknak a kérdésben általa meghallgatott politikuskoknak a tanácsait, akik a lemondás fölötti döntés elhalasztására kérték. Hogy mi készítette a királyt a január 4-iki aktus oly gyors keresztülvitelére, csak részben ismeretes. Egy szerelmi kaland, amely hosszabb idő óta tartott és amelyet hallgatolagosan ilyen módon elnéztek és megtűrtek, egyszerre akutté vált, olyannyira, hogy lehetetlennek látszott Károly trónörökösét továbbra is megtartani helyzetében és jogában.

Különös verziók a volt trónörököséről

Bizonyos körökben azt suttozták azonban, hogy más titkos okok is közrejátszottak az uralkodónak ebben az elhatározásában, amely királyi és apai szívének egyaránt súlyos volt. Az egyik verzió szerint Bratianu Jenel volt az, aki pesziózt gyarkarolt a királyra Károly herceg eltávolítása érdekében azzal, hogy a her-

ceg összeesküvést szőtt volna a király ellen, a valóságban azonban azért, mert a herceg többbizben és csaknem nyilvánosan a liberális párt és annak vezére ellen nyilatkozott. Ez a verzió azonban a liberális pártban kívül álló egyes politikuskok véleménye szerint alaptalan. Ferdinánd király mindazoknak, akik a január 4-iki aktus elhalasztása mellett érveltek az uralkodóval szemben, ezt válaszolta:

— Ne kívánjanak többet tőlem, mint amennyit egy ember elviselhet.

És az uralkodó olyan szavakat fűzött ehhez a kijelentéséhez, amelyek többnek látszottak, mint aprehenzióknak fiával szemben. Akik a liberális párt bünössége mellett érvelnek, azt állítják, hogy a liberálisok csak azután nyilatkoztak a január 4-iki aktus elhalasztása mellett, mitán vezérük dokumentumokat terjesztett a király elé, amelyek azt látszottak bizonyítani, hogy Károly herceg be van keverve egy a király ellen szőtt összeesküvésbe. Ez a verzió annyira borzalmas — írja a Dimineața — hogy nem lehet még valószínűnek sem elfogadni. Mindenesetre az uralkodó szíve már régen keserűséggel lehetett telve, ha ugyan nem megmérgezve, hogy hinni tudhatott utódjának és kedves gyermekének ilyen borzalmas bünében.

A január negyedikéi misztérium

Hogy mi történt a valóságban, úgy látszik, egyike az uralkodó családok titkainak, amelyekhez hasonlót számtalant mutat fel a történelem és amelyek örökre arra vannak ítélve, hogy titkok ma-

radjanak. Az igazságot ebben a kérdésben annál is kevésbé lehet megállapítani, mert a január 4-iki aktus után abszolút hallgatást parancsoltak a sajtóra ebben az ország politikai fejlődését

oly súlyos mértékben befolyásoló kérdésben. Ugyszólván az sem volt megengedve, hogy valaki a január 4-iki aktust emlegesse. Bárki esett abba a gyanuba, hogy találkozott Károly herceggel, azonnal eljártak vele szemben. Manoilescu is — aki a miniszterelnökhöz és az ellenzéki pártokhoz címzett leveleket hozott a zsebében, — hazaárulónak minősítették. Ez az eljárás okozta, hogy a körülmény egy bizonyos részében az a hír terjedt el, hogy a január 4-iki aktus mögött minisztérium húzódik meg. Ez az eljárás okozta azt, hogy a kérdés ismét napvilágra került. Epen azok — a liberálisok — beszéltek róla állandóan, akik leginkább hangoztatták, hogy ezt a kérdést egyszerűsmindenkorra le kell zárni. Hiba volna ezt a metódust folytatni, mert a problémát folyton vitatják, emberről emberre száll a hír és épen ezért ez a propaganda nem ellenőrizhető. Ez a titkos propaganda állításainak valódiságára azt hozza fel, hogy Károly herceg, mint a hadsereg vezérfelügyelője, Velencéből jelentést küldött az uralkodónak, amelyben arról panaszkodik, hogy bár 1921-ben tengerészeti vezérfelügyelővé nevezték ki, rendelkezéseit nem respektálták és meg választ sem kapott azokra a jelentésekre, amelyeket a hadügyminisztériumhoz intézett. Ezért a herceg kérte, hogy necsak a trónörökös jogáról való lemondását fogadja el az uralkodó, de a hadseregből való kilépését is.

Hiotu miniszter missziója.

A hercegnek e súlyos határozata nyomán. Hiotu udvari minisztert elküldték Velencébe. A miniszternek, hír szerint, szigorú utasítása volt Ferdinánd királytól, hogy a következő alternativa elé állítsa a herceget: vagy visszavonja lemondását, vagy fentartja. Az első esetben írásbeli nyilatkozatot kellett volna tennie, hogy beteg, aláveti magát az uralkodó rendelkezéseinek, huszonégy órán belül visszatér az országba, Szinajában marad, uralkodó apjának rendelkezéseit követve és csak azokkal a személyekkel érintkezik, akiknek ezt az uralkodó megengedi. Amennyiben fentartja lemondását, úgy az udvari miniszternek egy magával hozott nyilatkozatot kellett a herceg elé tárn. Ez meg is történt és ennek alapján hozták meg a január 4-iki határozatot.

Valószínű, hogy ezek a dokumentumok nem teljesek, vannak még okmányok és tények, amelyek még nem ismeretesek a közvélemény előtt.

Le kell zárni a kérdést.

A Dimineața cikkének befejező részében megállapítja, hogy a liberális párt teljes határozottsággal a január 4-iki aktus ellen van és hogy a nemzeti parasztpárt, amely a törvényességet vallja programjául, semmi olyant nem tehet, amely a jelenleg fennálló törvények ellen szólna. Epen ezért a Dimineața veszélyesnek tartja azt, hogy ezt a kérdést bizonyos körök napirenden tartják és rámutat arra, hogy az ország nyugalma és békéje érdekében egyszer és mindenkorra le kell zárni ezt a kérdést. Egyformán veszedelmes az intrika, amelyet a herceg ellen szönek és az, amely a herceg visszabozatála érdekében történik. Gazdasági, pénzügyi és politikai válsággal küzdünk, még csak egy alkotmányos válság hiányzik ahhoz, hogy a nyomorúságunk teljes legyen.

A Dreptatea nyilvánvalóan Maniu miniszterelnök inspirációjára, cikket írt, amelyben megerősíti azt, hogy a jelenlegi alkotmányos helyzet végleges, a miniszterelnök esküt tett az alkotmányra s épen ezért végleges alkotmányos aktusok módosítását meg nem engedheti.

A Viitorul mai számában leközli a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottságának 1927. január 31. és február elsőjei nyilatkozatát. A nemzeti parasztpárt e határozat szerint megvizsgálta a január 4-iki aktus előzményeit és azt a következtetést vonta le, hogy az alkotmányos és monarchikus rend biztosítja az ország demokráciáját és az állam alapját. Ennek érdekében a párt végrehajtóbizottsága a koronatanács összehívását követeli. A Viitorul közli továbbá, hogy a kormány, ha a lapok a Károly-agitációt folytatnák, a cenzurát fogja bevezetni. A kormány az idézett újságnak ezt a híret azonban cáfolja.

A művész hangja minden fokozatában és arnyalatában érvényesül... BENJAMINO GIGLI

A PHILIPS HANGSZÓRÓK az éneket eredeti szépségükben és természetesen adják vissza.

A PHILIPS HANGSZÓRÓK különféle modelljei változatos szinompában és nagy választékban kaphatók.

A PHILIPS HANGSZÓRÓK

MŰVÉSZI TELJESÍTMÉNY A ZENEÉRTŐK SZÁMÁRA

Kérje kereskedőjét, hogy mutassa be otthonában!

ukorka- ar eladó

ozás miatt. — jeligen Rudolf ea, továbbit.

Rendet ígér teremteni a kormány az állami és közszállítások terén

Megkezdte működését a központi árlejtési hivatal. A belföldi cégek 5-10 százalékkal drágább ajánlatokat fognak előnyben részesíteni. A tízmillión felüli megrendelések feltételeit a Monitorul Oficial fogja közölni a vállalkozókkal

Bucuresti-Bukarest, január 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminisztérium mellett tegnap kezdte el működését a központi árlejtési hivatal. A Monitorul Oficial január elseji számában közli ennek a hivatalnak a működési szabályzatát is. Ennek egyik legfontosabb intézkedése elrendeli, hogy a továbbiakig a minisztériumok könyvelési osztályai semmi néven nevezendő árlejtést közmunkákra, vagy szállításokra többé nem tarthatnak meg. Legkésőbb január 15-ig minden minisztérium három példányban köteles a központi árlejtési hivatalhoz átadni a kitűzött árlejtések teljes szövegét és záros határidőn belül be kell nyújtania az 1930 évre tervezett összes árlejtési tervezeteket is.

A felterjesztett árlejtési tervezetek szigorúan alkalmazkodni kötelesek az illető minisztérium költségvetéséhez. Minden esetben pontos kimutatás nyújtandó arról, hogy milyen mennyiségű anyagszállításra van szükség, a szállított anyagokat milyen közegek között osztják szét, és milyen célra fordítják. Január 20-ig a központi árlejtési hivatalhoz minden minisztérium köteles betervezni azon szállítók és vállalkozók névjegyzékét, akik nem tettek eleget kötelezettségüknek, akik kárt okoztak a minisztériumoknak, akiket az államot perelték. Ez a kimutatás öt évre visszamenőleg készítenendő el. A központi árlejtési hivatalban ezeken kívül nyilván fogják tartani mindazoknak a neveit is, akik valaha közmunkák elvégzésére vállalkoztak.

A központi árlejtési hivatal működése elé az egész országban, de különösen Erdély gazdasági körében nagy várakozással tekintenek. Egy régi panaszuk ugyanis az itteni vállalkozóknak az, hogy az árlejtéseknél állandó mellőzésben részesülnek. Számtalanszor történt meg, hogy állami közmunkáknál és nagyobb szállításoknál egészséges kereskedelmi szempontok helyett politikai szempontokat érvényesítettek és az állam érdekeinek mellőzésével adták meg a szállítóknak a megbízatást. Az erdélyi nagyipar és nagykereskedelem a központi árlejtési hivatal működésétől reméli, hogy ezek a visszaélések a jövőben nem fognak megismétlődni.

De ettől eltekintve a központi árlejtési hivatalnak még más célja is van. A kettős könyvvitel bevezetéséről szóló új törvény a jövőben az állami kiadásokat az eddigi rendszertől eltérőleg előzetes ellenőrzés alá akarja helyezni. A múltévi öt milliárdos költségvetési deficitnek legelőszörban az volt az oka, hogy az egyes minisztériumok egyre-másra irtak ki újabb és újabb árlejtéseket és hiteleteket nyitottak meg, amennyiben a költségvetés azokra fedezetet nem nyújtott volna.

Ennek a rendszertelenségnek a számszerűleg kimutatott 5 milliárdos deficiten kívül azonban volt még egy más hátránya is. Egy kis összehasonlítás ugyanis a különböző minisztériumok által elfogadott árlejtési ajánlatok között egészen könnyen meggyőzhetünk mindenkit arról, hogy az állami rendelkezések árai ugyanazon anyag megrendelésénél óriási eltéréseket mutatnak. A legjobb esetben is az elfogadott árlejtési árak a rendes piaci árnál jóval magasabb nívón mozognak. A központi árlejtési hivatal pontos kimutatást fog tartani a piaci árakról és ezek szerint fogja szigorúan üzleti szempontból az árlejtéseket megtartani.

Az árlejtési hivatal élén a központi számvetésnek egy tagja, a pénzügyminisztérium egy delegáltja, az ipar- és kereskedelmi kamarák egy-egy négy évre ki nevezett tagja fog állani. Ez a bizottság már meg is kezdte működését és még januárban felül fogja vizsgálni a betervezendő árlejtési feltételeket, úgy formai, mint anyagi szempontból. Öt százalék erejéig a központi árlejtési hivatal előnyt ad a belföldi cégeknek a külföldi cégekkel szemben. Amennyiben ipari cikkek szállításáról van szó, ez a külföldi cégekkel szembeni előny 10 százalékgig emelkedik. Nagyon jelentős újítás az, hogy a 10 mil-

ió lej értéket meghaladó rendelések feltételeit a Monitorul Oficialban közzé kell tenni. Az állami javak elidegenítését csak minisztertanácsi határozattal lehet keres-

tülni. A közmunkák és szállítások pontos végrehajtásának ellenőrzésére központi árlejtési hivatal ellenőrző közegeket fog alkalmazni.

Bratianu Vintila a régenstanácsnál követelte a vojnik-szervezetek föloszlatását

Bucuresti-Bukarest, jan. 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt Bratianu Vintila megjelent a régenstanács előtt és aggodalmának adott kifejezést a vojnikok egyre erősödő szervezkedése fölött. Kérte a régenstanácsot, hogy a vojnikok szer-

vezetét oszlassa fel, mert a szervezet veszélyezteti a közrendet és állandó rettegésben tartja a falvak lakosságát.

A régenstanács a pártvezér kívánságáról nem adott azonnal választ, hanem azt egy későbbi időpontra halasztotta. A

Az új rendszer becsületes intencióihoz kétség sem fér. Bizonyos az is, hogy ez a rendszer egy régi hiányosságot és sok-sok panaszt kell orvosoljon, bizonyos azonban, hogy ez a hivatal, amely óriási apparátust igényel és amely egyelőre csak újabb kiadásokkal terheli meg az államot, reális hasznot csak akkor fog hozni, amennyiben a nyilvános árlejtésekről szóló törvényt a jövőben szőrszerint és teljes szigorúsággal fogják keresztülvinni.

liberális párt vezető bizottsága ma délután ebben az ügyben ülést tartott és kimondta, hogy a régenstanács választól teszi függővé, hogy a jövőben milyen magatartást fog tanúsítani a vojnik szervezettel szemben.

Megalakult a Zsidó Nemzeti Szövetség új Kisintézőbizottsága

A munkamegosztás és az egyéni felelősség kell képezze a cionista munka további alapját. A Szövetség pénzügyi bázisának biztosítását tekinti az új vezetőség egyik legfontosabb feladatának

Cluj-Kolozsvár, január 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kilencedik ország-részi konferencia által megválasztott új Kisintézőbizottság december 30-án tartotta meg alakulóülését dr. Fischer József országgyűlési képviselő elnökletével. Elnöki megnyitójában dr. Fischer József örömeinek adott kifejezést, hogy a konferenciának sikerült az összes cionista pártok és irányzatok egy seregét megteremtene és az új vezetőséget állítani a Zsidó Nemzeti Szövetség élére, amiben a munkaképes és a dolgozni akaró biztosított látja. Ez a vezetőség nem lesz reprezentatív testület, hanem a munka

közösség, amelynek megfeszített erővel kell a rá rótt súlyos feladatokat megoldania. Ezt pedig az új Kisintézőbizottság csak úgy lesz képes elvégezni, ha bevezeti az egész vonalon a munka és a felelősség megosztásának elvét.

A napirend tárgyalásának megkezdése előtt, kapcsolatban az egyes munkaszervezetek összehívásával, a Kisintézőbizottság foglalkozott a konferencia azon határozatával, hogy szükség esetén egy tiszteletbeli főtitkár és egy ügyvezető elnököt válasszon. Hosszabb eszmecsere után a Kisintézőbizottság úgy döntött, hogy az ügyvezetői tisztség betöltése még nem aktuális, amenny-

nyben ez a három központi iroda egy-egy feladatát megvalósításától függ. Ugyanakkor azonban a Kisintézőbizottság tiszteletbeli főtitkárát Weinberger Nándort, a Szövetség több éven át volt aktív főtitkárát választotta meg, aki hivatali működése alatt igen széles körű személyi kapcsolatokat teremtett Erdély és Bánát cionista közelményében és egyéni kvalitásai is alkalmasnak teszik a tiszteletbeli főtitkári tisztség betöltésére.

Ezután a Kisintézőbizottság belső munkamegosztását tárgyalta meg és az elnök javaslatára ideiglenes tervezetet fogadtak el, amely szerinti a felállítandó kilenc ügyosztály kijelölt vezetője a legközelebbi KIB-ülésen elő fogja terjeszteni hónapokra felosztott részletes munkaprogramját, amelynek megvalósításáért felelős és ugyanezzel fogja a Kisintézőbizottság a végleges részorvosztást is megállapítani.

A napirend következő pontjaként a Szövetség pénzügyi helyzetének kérdésével foglalkozott a Kisintézőbizottság és úgy döntött, hogy a konferencia által bevezetett szövetségi adót a legteljesebb szigorúsággal fogja minden 18 éven felüli sékeltizetötől megkövetelni. Az akció bevezetésékepen a Szövetség önkéntes megadóztatásra fogja felhívni az összes cionistákat és példaadásképen a Kisintézőbizottság tagjai azonnal megadóztatták magukat és a vállalt összeg első részletét be is fizették a Szövetség pénztárába. Az akciót a konferencia által megválasztott pénzügyi bizottság fogja a közelnapokban a helyi csoportok és ifjúsági szervezetek útján megindítani. A szövetség önmegadóztatással párhuzamosan kötelesek a helyi csoportok megcsinálni január 15-és március 10. között a Szövetség javára konferenciailag elrendelt rendezvényeket is.

SPORT

A Haggibbor január 11-én tartandó jelmezes báljának rendezősége lázasan dolgozik és az előjelekből ítélve a szezonnak ez lesz a legsikerültebb estje. A meghívókat most hordják szét, s már a tiszteletjegyek megváltásánál is látható az a nagy érdeklődés, amely a Haggibbor elismert rendezőgárdájának munkáját kíséri.

A bálrendezés felkéri a tagokat, hogy számszámra feltétlenül biztosan meghívójuk kikészítésére, mert minden tag kap meghívót, de azok nagy tömege miatt némi késelelem lehetséges. Ez senkinek előkészületeit ne befolyásolja, mindenki meg lesz hívva és részt is kell vennie a bálban.

A zene kérdése egyszerű megoldást nyert. A tánczenét az országos hírt Marian-jazz szolgáltatja, míg a szórakozó vendégeket Puskás Béla kiváló zenekara fogja jókedvre hangolni.

Számos meglepetés készül a báli vendégek részére, mert a főcél, hogy a Haggibbor-bálból mindenki meglepődötten és jókedvvel távozzék.

A Haggibbor felkéri az összes korcsolyázókat és hokkizókat, hogy hétfőn, január 6-án este 8 órakor feltétlenül jelenjenek meg a klubhelyiségben, ahol a kedvezményes bérletjegyek ügyében dönteni fognak.

Phönix

Életbiztosító Társaság Bécsben.

Alapított 1882. évben.

Romániai igazgatóság: București, Bulev. Elisabeta No. 10.

Erdélyrészi Ellenőrző Iroda: Cluj, Str. Nicolae Iorga 16.

Vezérképviseltek: Arad, Braşov, Cluj, Cernăuţi, Chişinău, Medias, Oradea, Sătmăr, Sibiu, Târgu-Mureş, Timişoara.

Biztosítási állomány 1929 június hó végén: kb. 50 milliárd lei.
Biztonsági alapok 1928. év végén 5.7 " "
Díj- és kamatbevételek 1928. évben 2.3 " "

A társaság működési területe: Ausztria, Belgium, Bulgária, Cseh-szlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunisz, Törökország.

Egyedüli társaság, amely a K. K. L. jeruzsálemi főirodájával az egész világra kiterjedő hatállyal kedvezményes szerződéses viszonyban van.

„STEAUA ROMÂNIEI“

Román Biztosító Társaság (a Phönix koncernjében).

Bucureşti, Bulev. Elisabeta 10. sz.

Erdélyrészi fiókigazgatóság: BRASOV, Kapu-utca 65. szám.

Tűz-, úveg-, betörés-, jég-, baleset-, szavatossági, automobil-, géptörés-, szállítvány-, élet- és népbiztosítások.

Előnyös díjtételek, modern feltételek.

Képviseltek az egész országban.

Márc

A hadügyminis

Bucuresti-Bukarest (Kelet tud.) A kö-előkészítése érdeké-sítő közlést tette l-„Az idei soroz-dódnak. Az összei-közgazgatási hat-a rendőrség ejti m

Prága, január sitójától): Dr. B-társaság külügy-kalmából érdekl-zott a külföldi-ságírók a külti-ték a kérdést: Európa t-ny-désre Benes a-szolt:

— En magan-ben meg vagy-egyesült állam-hetőségeiről és-mi most en-vonalán vag-esztendőig, am-mostani fejlőd-egyesült állam-sült államok”-hogy nem talál-e két szó halla-sült Államokra-Európát az am-lene átalakítan-ráció” kifejez-élgondolásra es-ropa ugyanaz le-Legjobb, ha az-hasonlításokat-stádiumában ne-hogy Európa-mákat fog ölt-hogy sem az a-mokét, sem Sv-nak mai formá-A svájci analóg-különösen az e-alkotmány háro-fel és mindenk-zódve, hogy Eu-annak államai-fognak élni, ne-kodni, mint m-ban a svájci f- szabad gondoln-ugyanis olyan- amelyek Európ-nek meg. Ha-akkor egészen-dása előtt fog á-

— Ami enge-abbán a tekint-estvériesség m-ban mozog, az a-ez történe, a-ut katasztró-a felismerés lass-utat tör magána-sági és morális-állapotok megvá-ni. Az egyre n-közeledés az áll-ja hozni, ugy, h-közigazgatá-fennállani. B-abszolút, de k-ndelmer. A most-lessnesse, hogy a-utat szabadon t-akarom haszná-l-államok kitétel-kinittel, hogy v-talamul láthatunk-Igy például nem-ropa jövőndő fe-pedig valami bi-nyítani Európa s-

Az újságírók el-nessől, mit tart a-reperől a jövő k-

— Kétségtelen-alapjait a Népsz-remteni. Termész-dolog, mint lekr-ge. Vannak em-

Március elsején kezdődnek a sorozások

A hadügyminisztérium felhívja a hadkötelceket, hogy idejében érdeklődjék meg, mikor kell sor alá állaniok

Bucaresti-Bukarest, január 4. (Az Uj Kelet tud.) A kormány az 1930-iki sorozás előkészítése érdekében a következő felvilágosító közlést tette közzé:

"Az idei sorozások március elsején kezdődnek. Az összehíráásokat a vidéken a járási közigazgatási hatóságok, a városokban pedig a rendőrség ejti meg. 1009. évben született

ifjakat ellenőrző listákra veszik és ezeket ki-függesztik a Cercul de regrutare hirdető tábláin. Minden 1909-ben született ifju saját érdekében jelentkezzen a Cercul de Regrutar-enál és érdeklődjék meg, hogy mikor tartozik a sorozóbizottság előtt megjelenni. Aki nem jelentkezik meg a sorozóbizottság előtt, azok fatonaszókevényeknek tekintendők és súlyos

büntetésre tarthatnak számot. Különösen az önkéntesek, a családientartók terjesszék be idején kérvényeiket, mert ha ezt elmulasztják, akkor minden jogaikat elveszítik.

A külföldön tartózkodó román állampolgárok 1930 február elsején tartoznak jelentkezni a román követségeken, illetve konzulátusokon.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáság zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. 11. Junie 12.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt szerdán reggel, a rendes időben jelenik meg.

— Vízkereszt napján rendezi meg első teadélutánját az Ujságíró Klub. A kolozsvári Ujságíró Klub új klubhelyisége szervezési és berendezési munkálatainak technikai okokból történő késése miatt — mint megirtuk — a klub vezetősége úgy határozott, hogy hagyományos sikerű farsangi teadélutánjait, a kolozsvári *Kristály Palace* kávéházban rendezi meg. Az első teadélután január 6-án, vízkereszt napján délután fél hat órai kezdettel lesz a *Palace* kávéházban. A klubtagok és vendégek belépő díjat nem fizetnek. A tánczenét a *Palace* kávéház *Singings Boy* jazz zenekara szolgáltatja. Izletes szendvicset és teát szolgáltatnak fel. A teadélutánon, amelyen az estélyi ruha kötelező, a tánc este 9 óráig tart.

— Kolozsvár városa 100 ezer lejt szavazott meg a szegényeknek. A kolozsvári városi tanács mai ülésében foglalkozott a tél beálltával fokozódó nyomor enyhítésének kérdésével. Számos expozé hangzott el és több eshetőség merült fel arra, hogy a szegényeknek nyújtandó segély lehetőleg minél nagyobb összegű legyen. A városi tanács a maga részéről százezer lei azonnali segélyt szavazott meg, melynek kiosztása az illetékes körök útján a közeli napokban fog megtörténni.

— Nagy vasuti tűz Jasiban. Jasiból jelentik: Az elmúlt éjjel tűz ütött ki a vasuti raktárában, ahol rengeteg robbanó anyag, több hordó gépolaj és benzín volt felhalmozva. A tüzet megfeszített munka után sikerült eloltani. A kár körülbelül egymillió lejre rug.

— Orvosi hír. Dr. Gergely József börgyógyász-urologus, szanatóriumi főorvos, Târgu-Mureş—Marosvásárhely Str. Călabraşilor 15, külföldi tanulmányutjáról hazakerkezett és rendeléseit urológiai, börgyógyászati és nemi betegek részére újra megkezdte.

— A santa-monikai repülőszerecséltenség részletei. Londonból jelentik: A kaliforniai santa-monikai repülőszerecséltenséggel kapcsolatban még a következők részleteket jelentik: A filmvállalat Löwenstein bankár tragikus halálát akarta filmre venni s amikor a szerepet alakító filmszínész ejtőernyővel a gépből épen kingrani készült, a mozioperatört vívó gép összeütközött a másik repülőgéppel s mindkét gép lezuhant. A szerecséltenségnek két híres filmoperatör és két pilóta vesztette életét, a filmiró és a többiek megmenekültek.

— Gasparri bíboros nem gondol lemondásra. Rómából jelentik: A lapok a Vatikánból szerzett értesülések alapján korainak jelzik azt a kombinációt, hogy Gasparri bíboros utódja Pacelli volt berlini nuncius lenne. Igaz ugyan, hogy Gasparri államtitkár az utóbbi időben sokat betegeskedett, de eddig még nem gondolt arra, hogy lemondását a Szentatjának előterjeszse.

— Ködös idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint jobbra ködös időjárás várható fagypon alatti hőmérséklettel. A hőmérséklet Budapesten ma délben 1 fok Celsius.

Enyhe és gyors, biztos hatású hashajtó a Dr. Bayer-féle Purgen (Purgó)

— Ismét eltűnt egy német itélőbíró. Berlinből jelentik: Emelkedetes meg Bombe berlini itélőbíró eltűnése. Bombe tudvalegyőleg a fegyverkösségek egyik bírása volt és eleinte azt hitték, hogy bosszúnak lett az áldozata. Később azután az egyik erdőben megtalálták holttestét és a körülményekből bebizonyosodott, hogy Bombe önkézzel vetett véget életének. Most egy másik itélőbírónak, Backer titkos tanácsosnak az eltűnése foglalkoztatja a német sajtót. Becker néhány héttel ezelőtt eltávozott lakásáról és azóta semmi nyoma nincs. A rendőrség nagy apparátussal kutat utána.

Milyennek látja Benes Európát ötven év múlva

Csak közigazgatási határok lesznek az egyes államok között

Prága, január 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Benes, a csehszlovák köztársaság külügyminisztere az új év alkalmából érdekes kérdéskörrel nyilatkozott a kültügyi újságírók előtt. Az újságírók a külügyminiszter előtt föltek a kérdést: milyennek képzei Európát ötven év múlva? A kérdésre Benes a következőkben válaszolt:

"En magam a legteljesebb mértékben meg vagyok győződve az európai egyesült államok megteremtésének lehetőségéről és úgy vélekedem, hogy mi most ennek az iránynak a vonalán vagyunk. Eltarthat ötven esztendőig, amíg odajutunk, hogy a mostani fejlődésnek a végén európai egyesült államok leszünk. Az „egyesült államok” kifejezés azonban valahogy nem talál teljesen, mert az ember e két szó hallatára az amerikai Egyesült Államokra gondol és úgy véli, hogy Európát az amerikai model szerint kellene átalakítani. Ellene vagyok a „föderáció” kifejezésnek is, mert ez arra az elgondolásra csábít, hogy a jövő Európa ugyanaz lesz, ami a mostani Svájc. Legjobb, ha az ember ezeket az összehasonlításokat mellőzi. A dolgok mai stánumában nem lehet megmondani, hogy Európa politikailag milyen formákat fog ölteni. Nagyon valószínű, hogy sem az amerikai Egyesült Államok, sem Svájc állami strukturájának mai formáját nem fogja átvenni. A svájci analógiára azért hajlamosak különösen az emberek, mert a svájci alkotmány három hivatalos nyelvet ölel fel és mindenki meg van róla győződve, hogy Európában akkor, amikor annak államai bizonyos közösségben fognak élni, nem egy nyelv fog uralkodni, mint most Amerikában. Azonban a svájci föderációra más okból sem szabad gondolnunk. Ez az államforma ugyanis olyan vonalakat mutat fel, amelyek Európa számára aligha felelnek meg. Ha Európa egységes lesz, akkor egészen más problémák megoldása előtt fog állani.

— Ami engem bizakodással tölt el abban a tekintetben, hogy Európa a testvériség megteremtésének irányában mozog, az a tény, hogy ha nem ez történne, akkor minden más ut katasztrófa felé vezetne. Ez a felismerés lassan, de következetesen utat tör magának és technikai, gazdasági és morális megfontolások a mai állapotok megváltozását fogják előidézni. Az egyre növekedő vasuti és légi közlekedés az államokat egymáshoz fogja hozni, úgy, hogy végül már csak közigazgatási határok fognak fennállani. Be fogják vezetni a nem abszolút, de korlátolt szabadkereskedelmet. A mostani generációnak kötelessége, hogy a fejlődés számára ezt az utat szabadon tartsa. Épen ezért nem akarom használni az európai egyesült államok kitételét főleg arra való tekintettel, hogy voltaképpen csak bizonytalanul láthatunk a jövő fejlődésébe. Így például nem tudhatjuk, vajjon Európa jövőndő feje elmök lesz-e, vagy pedig valami bizottság-féle fogja irányítani Európa sorsát.

Az újságírók ekkor megkérdezték Benestől, mit tart a Népszövetségnek szerepéről a jövő kialakulásában.
— Kétségtelen, hogy az új Európa alapjait a Népszövetség fogja megteremteni. Természetesen nincs könnyebb dolog, mint lekritizálni a Népszövetséget. Vannak emberek, akik nem tart-

ják helyesnek, hogy kisjelentőségű és gyöngye civilizációjú országok a Népszövetségben ugyanolyan szavazattal rendelkezzenek, mint a nagyhatalmak. Más kifogások is merültek fel, de fennáll mégis az a bizonyosság, hogy a Népszövetség beigazolta létjogosultságát és hogy most sokkal nagyobb súly van a közvélemény előtt, mint a megalakulását követő egy, vagy két esztendőben. Azt hitték eleinte, hogy a nagy nemzetek vissza fogják utasítani, ha a Népszövetség beleavatkozna egy más nemzettel való konfliktusukba. És íme, Nagybritannia maga terjesztette a Népszövetség elé Irákkal való konfliktusát. Számos más példa is mutatja, hogy nagy nemzetek nemzetközi problémáikat a Népszövetség elé terjesztették megoldás céljából. Itt van mindjárt az olasz és görög konfliktus. A Népszövetség továbbá nagyon eredményesen közvetített a Bulgária és Görögország közötti konfliktusban, ami annál is figyelemre méltóbb dolog, mint hogy akkor már a két ország ellenében állt szemben egymással és vér folyt a harctéren. Nem szabad elfelejteni, hogy a nagy háborúk az mindig kicsiny problémák előzték meg. Az 1866-os osztrákporosz háború a schleswig-holsteini problémából keletkezett. Ez a kérdés

bizonyára a Népszövetség elé kerüli, ha a Népszövetség akkor történetesen működött volna.

— Nem akarom állítani, hogy a Népszövetség abszolút garanciája a békének, de minden körülmények között nagy garanciája. A háborúnak sokkal kevesebb valószínűsége van ma, mint egykor és a Népszövetség többet jelent a semminél. Egymagában nagy érdem már az is, hogy hogy az európai államférfiak sokkal gyakrabban hozza egymáshoz. Azelőtt iyesmi esemény-számba ment.

Azt is mondták, hogy a francia és német nép örökké gyűlölni fogja egymást. Ezt nem hiszem. Itt van Anglia és Franciaország példája. Kérdem, nem állott a két nemzet elkeseredettebb gyűlölködésével szemben egymással és sokkal hosszabb ideig, mint Franciaország és Németország? Elmult évszázadok gyűlölködése a végén a két ország egymás iránt való nagyrebecsülését eredményezte. Azt hiszem, a jövőben egyetlen nemzetnek sem lesz hegemoniája Európában, mint ahogy azt multban Spanyolország, Franciaország és Németország akarta. Minél többet gondolkodom a demokráciának egyre való erősödésén, annál biztosabb vagyok afelől, hogy a mi mai Európánk az ötven év múlva élő generáció előtt nagyon régimódinak és szánalmasnak fog feltűnni.

Japán nem egyezik bele a tengeralattjárók teljes eltörlésébe

Amerika meghívta Olaszországot a tengeri leszerelési konferencia előzetes tanácskozásaira

Brüsszel, jan. 4. Albert király, Erssébet királyné, a trónörökös és felesége, Mária Jose hercegnő és Károly herceg tegnap este féltíz órakor a belga főváros pályaudvarán vonatra szálltak s elutaztak Rómába. A királyi család elutazásakor megjelentek a pályaudvaron a kormány Brüsszelben tartózkodó tagjai a Hágában lévő miniszterek kivételével s óriási tömeg, amely lelkesen éltette a királyi családot. A különvonat szerelvénye nyolc kocsiból áll, melyből négyet a királyi

család tagjai vesznek igénybe. Mária Jose hercegnő abban a vasuti kocsiában utazik, amelyet jegyese, Umberto olasz trónörökös olaszországi útjain állandóan igénybe szokott venni.

Genf, jan. 4. A lapok belgrádi jelentések alapján közlik, hogy a jugoszláv királyi pár képviseltemi fogja magát Umberto olasz trónörökös esátüvjén. Genfi olasz körökben azt hiszik, hogy ez jó hatással lesz a jugoszláv-olasz viszony jövőbeli alakulására.

להדור מכשור

A bukaresti GROSSMANN-féle étterem

ujonnan átalakulva az eddigi földszinti helyiségéből, amelyet kávéház céljaira adott bérbé, emeleti helyiségébe költözött át. És az emeleten levő, átalakított és modernül berendezett étteremben 30% kal leszállított árak mellett fog ezentúl működni, mint **KÖSER** vendéglő.

GROSSMANN HIRSCH vendéglős továbbra is kéri a közönség szives pártfogását,

Hirdessen az UJ KELET-ben!

ROYAL amerikai írógépek legújabb modeljei szencziósak

Mielőtt írógépet vásárolna, saját érdekében feltétlenül kérje ezen gép vételkényszer nélküli bemutatását. — **Royal nagy gép 92 betűvel.** — **Royal Portable 88 betűvel.** Minden nagyobb városban képviselve. Vezérkönyviselet: **Goldstein, Unadea, Str. Avram Janca 5, Telefon 2-97 szám.**

Öve-át

ma déltartott és a városi tanács a jövőben a jog-

iroda egy-ától függ. a köztársasági elnök több évben a jog- a jog- a jog-

ság belső meg és az tervezet a felállítan- a vezetője a jog- a jog-

ontjaként a nek kérdé- zóbizottság terencia ál- a legtel- minden 18 megkövetel- a Szövetség fogja felhív- a példaadás- tagjai azon- t és a vál- is fizették az akciót a ztott pénz- napokban a szervezetek ség önmeg- kátelesek a január 15- zövetség ja- lelt rendez-

én tartandó sége lázasan e a szezonnak a meghívókat tiszteltjegek nagy érdeklő- rt rendezőgár-

tagokat, hogy n meghívójuk kap meghi- att némi kése- előkészületeit g lesz hiva és

goldást nyert, a Marian-jazz ndégeket Pus- jökédvre han-

báli vendégek Haggibbor-bál- jökédvvel tá-

sszes korcsó- hettón, január elenjenek meg eményes bér- ab.

A kolozsvári „Ezra“ Zsidó Főiskolai Hallgatók és Intellektuális Egyesülete folyó hó 5-én, vasárnap délután pontosan négy órai kezdettel a Cal. Victoriei 29 szám alatti helyiségében rendes taggyűlést tart, melyre ezúton is minden tag pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Expresszvonat és autóbussz borzalmas karambolja Amerikában. Newyorkból jelentik: Az Ohio állambeli Columbusból jelentik, hogy Wuster közelében a vasúti átjárónál egyik expresszvonat elütött egy autóbusszal és roncsait többszáz méterre magával ragadta. A vonatot sikerült végre leállítani s ekkor borzalmas látvány tárult a vasutasok és más odagyűlt nézők szemébe. A pályatest, a sínek, a talpfák embervértől voltak pirosak s a katasztrófa színhelye körül s a pályatesten mindenütt szétszórva emberi testrészek heverték. A halálos áldozatok száma kilenc, mindannyian iskolásgyermekek. A katasztrófának tíz életveszélyes sérültje is van, kiknek javszékelésére az expressz utasai közül a gyengébb idegsettek többen eljártak.

A németországi papagálybetegség áttejert Csehszlovákiára. Prágából jelentik: A németországi papagálybetegség áttejert Csehszlovákiára is. Három esetben a fővárosban kétszegtelenül konstátálták a betegséget. Az egészségügyi hatóságok értekezletre hívták össze a kerületi orvosokat, hogy az előzetes óvintézkedéseket megbeszéljék. A hatóságok plakátokon óvják a közönséget papagályok vásárlásától.

A tudomány vértanuja. Párisból jelentik: Tragikus körülmények között halt meg Le Havreban tegnap Bossier radiológus orvos. A szerncsetlen tudós kutatásai közben, ugynevezett rádium dermatit kapott. A rádium hatása tudvalevőleg néha rákászertüneteket idéz elő az élőtestben. A betegség 1927-ben jelentkezett rajta és a következő évben a mutatóujját, később karját, majd a vállát le kellett operálni. Am mindennek ellenére, nem lehetett segíteni rajta. A tudós borzalmas kínok között kisenvedett.

A legszebb ajándék. Birnbaum Uriel 50 képből álló bibliai képsorozata, díszes albumba kötve ára 1.350 lej helyett 700 lej (3 havi részletre is). Az Uj Kelet könyvosztályában.

Eljegyzés. Stein Irénkét Diciosanmartinból eljegyezte József Dezső, Alba-Iuliából.

Orvosi hír. Dentist Horváth, a párisi R. fogorvosi klinika volt asszisztense, fogászati rendelését Regina Mária (v. Deák Ferenc u.) 27. alatt újból megkezdte.

Luxusfogházak alkoholicsempészek számára Amerikában. Newyorkból jelentik: Egy newyorki csempésztárgyalás során szóba került, hogy a legutóbbi évek során letartóztatott alkoholicsempészek számára egészen külön lakosztályokat rendeztek be a fogházakban. Ezek a lakosztályok semmiben sem különböznek a legelsőrendű szállodáktól. Egy csempészvezér maga is bevallotta, hogy a fogházban töltött minden egyes hónapja kétezer dollárjába került. Igaz ugyan, hogy ebbe már bele vannak számítva azok a kiadások, amelyek a fogházban rendezett társasmulásokkal vannak összefüggésben. A foglyok egy fogházór kíséretében ki is mehetnek a városba. Minden ilyen nap ezer dollárba került.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No 9
Fiókjintézet: Dej-Dézs, Beclean-Bethlen Jibou-Zsibó, Záláu Zilah.

Saját tőkét 58 millió lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalások bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban nszközöl.

Engedélyezett devizahely.

HOTEL METROPOL BUKAREST

A királyi palotával szemben

Modern komfort

az Uj Kelet minden olvasója

Modern komfort

15% kedvezményt kap a szobaárakban, — ha felmutatja ezt a hirdetést!

Huszonnégy európai állam kötelezte magát arra, hogy hozzá fog járulni a megalkotandó vámegegyezményhez

Genf, január 4. A vámfegyverszűnet ügyében kiküldött népszövetségi jegyző-kekre beérkeztek a válaszok. Huszonnégy európai állam kötelezte magát arra, hogy a megalkotandó vámegegyezményhez hozzá fog járulni. A tengeren túli államok közül egyedül Cuba kormánya fejezte ki ezirányú hajlandóságát, míg Egyiptom, Ausztrália, India, Délafrika és Újzéländ

tagadó válaszokat küldött be a népszövetségi főtítkársághoz. Eszerint a vámegegyezmény elsősorban az európai államokat fogja érdekelni. A főtítkárság közölte a sajtóval, hogy a vámegegyezmény kidolgozására kiküldött szakbizottság február tizenötödikére javasolta a népszövetségnek ebben az ügyben a nemzetközi kormánykonferencia összehívását.

A jugoszláv királyi pár képviseltetni fogja magát Umberto olasz trónörökös esküvőjén

London, január 4. A japán tengerészeti leszerelési delegáció Londonba érkezett vezetője nyilatkozott a lapoknak Japán álláspontjáról. Kijelentette, hogy kormánya a csatahajók csökkentését kívánatosnak tartja, de nem egyezhet bele a tengeralattjárók teljes eltörlésébe. Japán ebben a kérdésben legfeljebb arra volna hajlandó, hogy a tengeralattjárók maximális tőrfogatát a konferencia limitál-

hassa. Róma, január 4. Az Egyesült Államok nagykövete ma átadta Grandi külügyminiszternek kormánya jegyzékét, melyben az olasz kormányt Amerika a tengeri leszerelés kérdésében konferencia előtti előzetes eszmecsé- résre hívja meg. Ezek az előzetes megbeszélések január 19-án kezdődnek Londonban.

Eljegyzés. Leób Ella, Turda és Treuhaft Adolf, Valea-Mihai jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Eltemették a paisleyi mozikatasztrófa apró áldozatait. Londonból jelentik: A paisleyi katasztrófális moztitűz áldozatainak tegnap délutáni temetésén, zuhogó esőben ezrek vettek részt. Szívzaggató jelenetek játszódtak le a temetőben is. A temetés legtragikusabb momentuma azonban az volt, mikor a városka két sírásója saját gyermekét temette el. Mind a kettőnek egyetlen gyermeke pusztult el a Szilveszter délelőtti moztitűznél. Az ötven gyermek temetése teljes öt óráig tartott.

Sok kellemes órát szerez magának ha dr. Cherestestesiu-Déri tanárok által irt „100 újságciikk alapján románul c. könyvet beszéri. Azonkívül megtanul románul is. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ára 250 lej.

Berlinben tegnap tizenhat ember követett el öngyilkosságot. Berlinből jelentik: Ma tizenhatan követtek el öngyilkosságot a német birodalmi fővárosban, anyagi okok miatt, köztük Leo Wallerstein, az ismert librettista.

Mészáros Béla nagy sikere a „Kajüt“-ben. Péntekn este a Magyar Színház Benamy Sándor darabját, a „Kajütöt“ negyedszer adta elő, ezuttal szerepváltozással. A kajütmester Singh szerepét, a beteg Tóth Elek helyett, Mészáros Béla játszotta. Mészáros legjobb kvalitásait vitte ebbe a szerepbe. A tengeren élő emberek minden lefojtottsága, nehéz érzékisége lüktetett fel szavaiból és mozdulataiból. Egészen új oldalról mutatkozott be ez a fiatal színész, aki a Kajüt-beli szereplésével egyik legszebb sikerét aratta. A második felvonás végén többször a lámpák elé hívták és lelkesen megtapasztalták. A darab többi szereplői, főleg Kaszab Anna, a régi jók voltak.

Elhizott egyéneknél a természetes „Ferenc József“ keserűvizkura hatalmasan előmozdítja a bélműködést és a testet könnyedé teszi. Több orvosprofesszor a Ferenc József vizet szívelzsirosodásnál is reggel, délben és este, egy-egy harmadpháryni mennyiségben rendeli. A Ferenc József keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

* Paleologue naplója (A cár országa a nagy háboruban: 3 kötet 888 oldal. 132 lej az Uj Kelet könyvosztályában.

Hirdessen az Uj Keletben

Ujkönyvek a „70% árleszállításban“

- Dosztojevskij: Megméltelyezettek (propaganda kiadás) 60 lei
- Dosztojevskij: Emlékiratok (prop. kiad.) 30 l.
- Dosztojevskij: Megalázottak és megszomorítottak (prop. kiadás) 30 lei
- Dosztojevskij: Nagyváros homályából (prop. kiadás) 15 lei
- Dosztojevskij: Kis hős (prop. kiad.) 15 lei
- Dosztojevskij: Sztjepancsikovo I—II. (prop. kiadás) 30 lei
- Dosztojevskij: Kamasz I—IV prop. k.) 60 l.
- Maupassant: Erős mint a halál 35 lei
- Poe: Pym Gordon Arthur 35 lei
- Carlyle: A francia forradalom I—II—III. 115

A már hirdettekből még kaphatók:

- Szépirodalom:**
 - Dosztojevskij: Golyadkin ur 95 helyett 30
 - Dosztojevskij: Megméltelyezettek I—II 422 helyett 127
 - Dosztojevskij: Emlékiratok a holtak hazájából 190 helyett 57
 - Dosztojevskij: Fehér éjszakák 68 helyett 20
 - Flaubert: BOVARYNÉ a világirodalom egyik leghíresebb remekműve 170 51
 - Hugo Victor: A nevető ember 228 helyett 68
 - Swift: Guliver utazásai (teljes kiadás, fordította Karinty F.) 170 hely. 51
 - Tolsztoj: Feltámadás I—II 228 helyett 68
 - Zola: Nana 153 h. 46
- Irodalomtörténeti könyvek**
 - Benedek — Wiegler: A világirodalom története (két kötet) 578 h. 175
 - Brandes: Korok, emberek, irások 116 helyett 35
 - A. France: A Szajna partján 116 helyett 35
- Történelem**
 - Keynes: A béke gazdasági következményei 65 helyett 20
 - Lamprecht: Modern történettudomány 116 helyett 35
 - Renan: Jézus élete 116 helyett 35
- Filozofia**
 - Bergson: A nevetés 116 helyett 35
 - Emerson: Essayk 136 „ 41
 - Finot: A boldogság tudománya 153 helyett 46
 - Anatole France: Coignard Abbé véleményei 153 helyett 46
 - Maeterlinck: A szegények kincse 116 helyett 35
 - Meesnikov: Optimista világnézet 116 helyett 35
 - Nietzsche: Korszerűtlen elmélkedések 126 helyett 35
 - Wilde: A szépség filozófiája 116 h. 36
- Művészet**
 - Guyau: Modern esztétika 116 h. 35
 - Ruskin: Előadások a művészetről 95 helyett 30
 - Wagner: Művészet és forradalom 116 helyett 35
- Szociológia**
 - Braun Robert: Régi és új milliommok 65 helyett 20
 - Carnegie: Nagyaink problémái 58 h 17
 - Chesterton: Hagyományok és hazugságok 116 helyett 36
 - Key: Szerelem és házasság 95 h. 30
 - Spencer: A haladás 116 helyett 23
 - Wilson: Az új szabadság 75 hely. 35
- Természettudomány**
 - Bölsche: Természet titkaiból 95 h. 30
 - „ Az élet fejlődés története 170 helyett 51
 - Gourmont: A szerelem fizikája 116 helyett 35
 - Ostwald: Felfedezők 116 helyett 35
 - Schmidt: A relativitás tana 51 h. 15
 - Snyder: Modern természettudomány 116 helyett 35
- Technika**
 - Morva: Gőzkazánok 116 helyett 35
 - „ Lokomobil gőzgépek 58 h. 18
 - „ Stabill és gőzgépek 75 h. 23
 - „ Motorok szerkezete 116 h. 35
 - „ Cséplőgépek szerkezete 75 h 23
- Vegyes**
 - Barbriere: A csábítás művészete 37 h 10
 - Gonda: Jó modor, jó társaság. 75 h 25
 - Szegedy: A levélírás művészete 92 h 28
- Vidám könyvtár**
 - Anekdoták 10,20 helyett 3
 - Derűs históriák 10,20 helyett 3
 - Irői intimítások 10,20 helyett 3
 - Kis tréfák 10,20 helyett 3
 - Kabaré 10,20 helyett 3
 - Vigjátékok 10,20 helyett 3

Kaphatók az „Uj Kelet“ könyvosztályában

Pado

Megérkeztem.

Hosszu ut volt szlovákiát, Auszt és a spanyolok láttak, megállított irtam még a spa miatt nem szereztem olyan nyilatkozat mondja meg, ha Spanyolországba, a letelepedésnél, nek is szükségük nem mentem le lent voltam Déle vességgel fogadtam laszom:

— Tessék ture bel-lobbal szerzett ismeretes utánjár a legilletékesebb szereztem informáci ki fog derülni, ki telepedni Spanyol. Menjünk sorjából dőkről szeretnék róli, a két városról tem és csak azut

Atjunkt az os sion innen és tu redt sziklák, te tott havasok pa másokon kettesé csakóban csendő dik végig a na nat és tuduca e előttem a hegye levegő éles, de ablaot, az öste nem szabad elsz

Alagutakon fu mutatkozik a te Chiusa Forte kö lyakban ölelik k rülünk a veleno mezőgazdaságra. val vannak elfog hatalmas közmű szem ellát. Mag csak Ploestinél. ban, harangtorny Aztán az Adria é fölött hideg pár nem látzák. Ne az árkaóos szép és szobraival: P

A rabbihoz ke kalauzol. A rabbi szikár, természet nem az a típus, az ember. Nem lenésében és mo fekete ruhában rettazik és fino lovag Castelbolog férfi, akit a kor terjesztése céljáb xandriába küldöt A rabbi a köze primitiv kályha

Percenként egymillió gyilkosság

**A jövő háborújának mai fegyverei: összehajtható repülőgép a buvárhajón
Tíz méter mélységű ágyugolyók — Légiflotta, amelyet egy drótnélküli hullám
megsemmisít. Városok a gyilkos gáz alatt — Ezredék a levegőben — Meg-
semmisíthetetlen csodatankok**

Hoover, az Északamerikai Egyesült Államok elnöke Macdonalddal amerikai látogatása alkalmával megegyezett abban, hogy 1930 januárjában Londonba összehívják a tengeri leszerelési konferenciát, amelyen való részvételre Franciaország, Japán és Olaszországon kívül felszólították az összes kisebb tengeri hatalmakat is. Macdonald most azon dolgozik, hogy rábírja a Népszövetséget, hogy ugyanebben az időben tartsa meg végre az általános leszerelési előkészítő konferenciáját. Ennek a konferenciának az volna a hiátusa, hogy

a szárazföldi és légi fegyverkezés növekedésének gátát vessen és a fegyveres erő csökkentésének módjait megállapítsa.

Mostanában nagyon sokat beszélnek modern haditechnikáról, a félelmetes tömegmészárló harci eszközökről, gyilkos, mérges gázokról, fojtó bombákról és minden elsöprő légi támadásokról. Nézzünk most egy néhányszor ezekről az új fajta harci eszközökből.

Az óriási veszélyzóna

Repülőgépek ellen csak olyan ágyúval lehet sikeresen védekezni, amelynél a lövedék repülése igen gyors, járása elég magas és szétrobbanása után az a tér, melyben gyújtó és romboló hatása érvényesül, minél nagyobb. Az angolok most készítettek egy 10,5 centiméter kaliberű ágyút, amely hat és fél méter hosszú csövéből 33 font súlyú lövedékét másodpercenként 300 láb gyorsasággal röpit 11 000 méter magasra, vagy 18 000 méter távolra. A lövedék szétrobbanásának „veszélyzónája” minden eddigit fölülmul.

Mivel ez a lövedék nagyon nehéz, géppel teszik az ágyuba, mégpedig oly gyorsasággal, hogy percenként 15 célzott lövést lehet leadni.

Ezt csak úgy érthették el, hogy a szerkezet az úgynevezett holt időt, azt az időközöt, amely az ágyú elstítése és a következő célpontra való beállítás között eltelik, teljesen kiküszöbölték.

Különös golyókat löki a Wisniewski-fivérek által konstruált új orosz ágyú. A lövedék rópedulniakkal van megtöltve, a jövőben ugyanis a bolsevisták illy módon akarják az ellenfél hadseregében tanácsokat terjeszteni és a legénység soraitban a felbomlást előidézni.

A háború alatt az ágyúk teljesítőképességének határát felülmúlónak tartották a németek „kövér Bertát”, amelyvel 120 kilométernyi távolságra ágyúztak.

Galiot és Bory francia mérnökök ujonnan feltalált ágyúja még ezt az ágyút is felülmúlja.

Ennek az új ágyúnak nemcsak a lőtávolsága nagyobb, hanem az az előnye is megvan, hogy nem ugrik vissza a kilővés pillanatában.

Tank, amely szárazon, vízben és víz alatt halad

Amerikában a hadsereg új tankokat használ, amely szárazföldön és vízben egyformán haladhat. Szárazföldön gummiabroncsos, úgynevezett hernyókerekeken 47 kilométert tesz meg óránként 2:1 arányú lejtőn könnyen mászik fel és

a Hudson folyó legszélesebb részét víz alatt, vagy felett könnyen átszeli.

A tank 10 centiméter kaliberű ágyúval, könnyű és nehéz gépfegyverekkel, többnapos munícióval és élelemmel indul harcra.

A világ két legnagyobb most elkészült csatáshajója az angol Nelson és Rodney. Ez a két páncélos tengeri óriás mind-egyike 703 láb hosszú, 106 láb széles, személyzete pedig 1300 tisztből és tengerészből áll.

A hajó fedélzete oly erős páncézzal van borítva, hogy a repülőgépről hajított bomba nem ütheti át.

A hajótest vizalatti része bedig olyan erős páncéllal, hogy négy modern torpedóval együttes robbantóhatásának is ellent tud állni. Mindegyiken van 12 darab 15,6 centiméteres és kilenc darab 42 centiméteres kaliberű ágyú. A 42 cen-

Az elpusztíthatatlan buvárhajó

Chattam angol hadikikötőben most készült el a világ legnagyobb és leggyorsabb vizalattjárója. Míg az első vizalattjáró, amely 1901-ben készült, csak 120 tonnás volt, addig az új már 3500 tonna. Gyorsasága arra képesíti, hogy akkor is követheti a flottát, ha az teljes sebességgel halad. A buvárhajó 120 méter hosszú és 10 méter széles.

Tüzérségi felszerelése 6 darab 15 centiméteres kaliberű ágyúból áll, a legnagyobb teljesítménye pedig az, hogy nagy páncéltokban összehajtható repülőgépet víz magával a felderítési szolgálat céljára.

Személyzete 12 tisztből és 108 matrózból áll. Előállítás költsége 820 000 font sterling, vagyis körülbelül 140 millió Kc. Angliában állítólag már avval foglalkoznak, hogy 10 000 tonnás hasonló buvárnaszádót építsenek.

Legyűes francia tengerészeti miniszter a hadügyi költségvetés tárgyalásánál nemrégiben említette, hogy milyen nagy meretben tökéletesítették a tengeralattjáró technikai berendezését.

Külön hallókészülékét szereltek fel a hajókra, amelyek a közeledő ellenséges hadihajó gépeinek zarkatolását jelzi

s így az összehajthatóság lehetőségét majdnem teljesen kiküszöbölték, ha elvéve megis előtorodna, hogy egy nagy hajó a tengeralattjáró közvetlen közelébe ér és a kikerülése lehetetlennek látszik, akkor a buvárhajóból több tonna súlyú ölműveget dobnak ki a tengerbe s ennél fogva a hajó azonnal és biztosan a víz felszínre emelkedik. Szerenestlenségek esetén telefonos jelzőgombokat eresztenek a tenger színe, amelyek segítségével hangozószereket adhatnak s így a tengeri art zenálóknak módjában áll uszódoikkok kiküldeni, amelyek láncszerkezet segítségével felhúzzák a naszádot a víz színe

A föld mágnessége repülőgépet hajt.

A légi hadászat hasonló módon fejlődik. Igaz például Angliában teljesen acélból épített hadirepülőgépeket gyártottak, amelyek dacára ennek, könnyebbek minden eddigi repülőgépnél. Amerikában Handershof mérnök

olyan igen csekély súlyú repülőgépmotort talált fel, amelyet a föld mágnessége ereje hajt

és ennél fogva semmi szüksége sincs benzine vagy más gázfejlesztő anyagra.

Katonai szempontból igen fontos, vajjon fel lehet-e használni a repülőgépet csapatszállításra? Ennek a problémának megoldására is van remény. Csak az amerikai 12 motoros 100 embert befogadó repülőgépre kell utalnunk, vagy

timéteres ágyúk lövedékeinek súlya több mint 10 méter mélysébe, az ágyú maga pedig 120 tonnát nyom, a hajók előállítására hét millió font sterlingba — kerek 1200 millió Kc ba — kerül. Az évi karbantartási költség bedig 432 000 fontot tesz ki.

Az Egyesült Államok ezévi flottagyakorlatai alkalmával Moffet tengernagy vezetésével olyan repülőbombákat próbáltak ki, amelyek csak akkor robbannak fel, amikor már 8—10 méternyire a víz alá merültek, ahol a hajók páncéllata nem olyan erős, mint a vízvonal felett. A kísérletek 10—20 méter mélységű bombákkal történtek, célokat pedig régi csatáshajók szolgáltattak.

A szárazföldre is dobtak 4000 méter magasról egy ilyen bombát, amely 35 méter széles és 7 méter mély krátert vajt a talajba, ahonnan 150 köbméter földet dobott ki.

a német Dormier acropjánra, amely 160 embert szállít.

Fianzo olasz mérnök villamosgépet talált fel, amelynek segítségével tengeri hajókat repülőgépről minden személyet nél-

kül és kizárólag villamosáram alkalmazásával lehet kormányozni.

Percenként 300.000 fénykép felvétel

A repülőgéptechnika fejlettségére jellemző az angol Ewening News egy minapi híre, amely szerint a francia-csehszlovák légi közlekedési vonalak azért nem vezetnek Németországon át, mert a németek olyan drótnélküli hullámok alkalmazását ismerik, amelyekkel a repülőgépek motorjait elronthatják s így ezeket kényszerleszállásra bírják. Háború esetén ilyen hullámokkal könnyűszerrel lehetne elhárítani a légi támadásokat.

Végül említsünk meg egy valóban szenzációs fototechnikai találmányt, amelynek katonai alkalmazása beláthatatlan perspektívákat nyújt. Az angol hadügyi minisztérium olyan fényképezési kamara fölött rendelkezik, amely percenként nem kevesebb, mint 300 000 felvételt képes csinálni. Az angol hadvezetőség e gép tulajdonában abba a helyzetben van, hogy például parancsok és térképek sokszorosítását igen nagy számban kaprázatossan rövid idő alatt eszközölheti és az ellenségnek minden mozdulatát hiven visszaadó fényképeket és filmeket a különféle parancsnokságoknak a leggyorsabban rendelkezésére bocsáthat.

RUDKOWSKI FERENC

réz-, fémáru és gépgyár, kazánkovács, autójavító műhely és öntöde, ARAD, Str. V. Babes 22. Alapítva 1888. Telefon 439.

Vállalja bor- és gyümölcs lepároló apparátok készítését, magasfokú 90-96 fok párlatra való kitűnően bevált szakszerű átalakítását és javítását garancia mellett.

Gyárt: Szeszgyári, élesztő, vegyi, cukorka- festő- keményítő- és szappagyári berendezéseket, ezeknek javítását és átalakítását. Költségvetéssel évtizedes gyakorlaton alapuló szakszerű felvilágosítással és helyszíni munkálatok elvégzésére elsőrendű szerelőkkel szívesen szolgál. Autógaragirozás.

Első Romániai Zsidó Sorsjáték!

Zsidók, a „BEZALEL”

jótekhonyélu sorsjáték sorsjegyeinek vásárlásával nagy, általános zsidó érdekeket szolgálunk: segítjük a zsidó munkások özvegyeit és árváit. Ezenkívül minden sorsjegytulajdonos részvesz az 1930 február 10-ikén megtartandó sorsoláson, amikor jelentékeny nyeremények kerülnek kisorsolásra.

Egy sorsjegy ára 40 lej.

Zsidószervezetek és intézmények vezetőségei forduljanak a

Központi Irodához Str. C. A. Rosetti (Cerc. Libertatea)

Keresetnek az egész országban komoly garanciával rendelkező, agilis bizományosok a „ROMÁNIAI ZSIDOK ELSŐ SORSJÁTEKA” sorsjegyeinek elhelyezésére.

Hotel Luvru

București, Strada Carol No. 4.
(a központi postával szemben.)

Szép világos szobák 100 lejtől feljebb. Hónapos szobák nagyon olcsó árban. Utazó urak kedvezményben részesülnek.

SARCIPÖK

NORVEGIABÓL
AZ ÖRÖK TÉL
HAZAJABÓL

HOCIPÖK

A LEGTARTÓ-
SABBÁK ÉS LEG-
ELEGANSABBÁK

FŐKÉPVISELET ROMÁNIA ÉS BULGÁRIA RÉSZÉRE: M. N. ALMOȘNINO, BUCUREȘTI, PAS. VILAGROS

Vasárnap, 1930

Színház

A MAGYAR SZÍNHÁZ

Vasárnap törvényes színháznap
Hétfőn jan. 6 d. u. a. 10 óra
gárdéros (Nagyon)
Jegyek ára 50.
rozatszrm: 163.

Hétfőn január 6-án d. u. 8 óra
szerelem (Opere)
edcszer sorozatsza
Hétfőn január 6-án d. u. 8 óra
kisasszony (Ope)
let 23 sz. C so
Kedden, jan. 7-én fél 8 óra
Jónás, (Ujdonsá)
nard legujabb v.
Előtte Özv: Va
Première bérlet
szerdán, jan. 8-án este 8 óra
Jónás, 2-szor.
risné. Napi bér
Csütörtökön, jan. 9-én este 8 óra
my és Társa,
szenzációsabb op
dapesti Király
sikerű műsorol
Kondor Ibolya
Ilona, Köszeg
Inász Aladár f
let 24. szám. S
énteken, jan. 10-én este 8 óra
és Társa, 2-sz
B, Ssz. 169.
Szombaton, jan. 11-én este 8 óra
Társa, 3-szor.
C, Ssz. 170.

Vasárnap, jan. 12-én este 8 óra
utolsó Verebél
mozi-helyszínrak
Betegh Bébi
Tompá Bélava
vegyel, Selme
40, 30, 20 és
Vasárnap, jan. 12-én este 8 óra
baré előadás so
langó, Laji bá
nyáink és leá
számok, tréfák,
Betegh Bébi, I
lépése. Sorsol
jegy szabadon
100 ingyen je
mozi-előadásokr
Ssz. 172.

Vasárnap, jan. 12-én este 8 óra
Társa. Operette
szünetben. Ssz
Hétfőn, jan. 13-án este 8 óra
Társa. Operette
bérlet 25. sz.,
Kedden, jan. 14-én este 8 óra
és Társa, 6-szor.
A heti másorra
jegyei előre váltható
élelőtt 9-től 1-ig és

A MAGYAR MOZI

Hétfőn délelőtt mat
árakkal: I. Go
vonásos hatal
dráma, II. A
kacagató sport
híradó a világ
Kedden délután 3
utca 17, vag
felvonásos izg
élet alvilágáb
Vogt, II. A n
játék, főszer
árak: 30, 20
szerdán 3 és félh
vagy A rejtelt
Helyárak: 30,
csütörtökön 3 és félh
az ördög, 8 fel
a főszerrepek
mann Kerry e
Párisi Midinet
a főszerreben
dám társaság
IV. Charlie
Burleszk. Hel
énteken 3 és félh
ördög, II. Pá
társaság és a
és a titokzat
20 és 10 lej.
Szombaton 3 és félh
ördög, II. Pá
társaság és a
és a titokzat
20 és 10 lej.
Vasárnap délelőtt

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap törvényes szünet nap előadás nincs
Hétfőn jan. 6. d. u. fél 3-kor Ocskay Brigadéros (Nagyon olcsó mozihelyekkel Jegyek ára 50, 40, 30 20 és 10 sorozatszám: 163.)

Hétfőn január 6-án d. u. fél 6 órakor Diák szerelem (Operette revü ujdonság 12-edszer sorozatszám 164)

Hétfőn január 6-án este 9-kor Milliárdos kisasszony (Operette repriz. Napi bérlet 23 sz. C sorozat sz. 165.)

Kedden, jan. 7-én fél 9 órakor: János, Juci, Jónás, (Ujdonság, először. Tristan Bernard legújabb vígjátéka 3 felvonásban.) Előtte Özv. Varga Ábrissné. Ujdonság. Première bérlet 23. sz. Ssz. 166.

Szerdán, jan. 8-án este fél 9-kor: János, Juci, Jónás. 2-szor. Előtte Özv. Varga Ábrissné. Napi bérlet 24. sz., A. Ssz. 167.

Csütörtökön, jan. 9-én este fél 9-kor: Tommy és Társa. Az európai évad leg-szenzációsabb operette-ujdonsága. A budapesti Király Színház legnagyobb-sikerű műsordarabja. Ujdonság, először. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Benes Ilona, Kőszegi Margit, Tompa Béla, Illás Aladár fellépésével. Premier-bérlet 24. szám. Ssz. 168.

Pénteken, jan. 10-én este fél 9-kor: Tommy és Társa. 2-szor. Napi bérlet 24. sz., B. Ssz. 169.

Szombaton, jan. 11-én este 9-kor: Tommy és Társa. 3-szor. Napi bérlet 24. szám, C. Ssz. 170.

Vasárnap, jan. 12-én d. u. fél 3-kor: Az utolsó Verebely-lány. Nagyon olcsó mozi-helyekkel. Kondor Ibolyával, Betegh Bébi, Solthy Györggyel, Tompa Béla, Illás Aladárral, Leó-veyvel, Selmeccsel. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Ssz. 171.

Vasárnap, jan. 12-én d. u. 6-kor: Nagy kabaré előadás sorsolással. A motor, Pílangó. Laji bá élményei. Nagyanyáink, anyáink és leányaink tánc. Uj magán-számok, tréfák, táncok. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Illás, Tompa, Solthy fellépése. Sorsolás: 50 ingyen színházi jegy szabadon választandó előadásokra, 100 ingyen jegy szabadon választandó mozi-előadásokra. — Rendes helyárak. Ssz. 172.

Vasárnap, jan. 12-én este 9-kor: Tommy és Társa. Operette-ujdonság, 4-szer. Bérlet-szünetben. Ssz. 173.

Hétfőn, jan. 13-án este fél 9-kor: Tommy és Társa. Operette-ujdonság, 5-ször. Napi bérlet 25. sz., A. Ssz. 174.

Kedden, jan. 14-én este fél 9-kor: Tommy és Társa. 6-szor. Bérlet-szünetben. Ssz. 175

A heti műsorra tűzött összes előadások jegyei előre válthatók a színház pénztáránál délelőtt 9-től 1-ig és délután 4 óráig.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Hétfőn délelőtt matiné 20, 15, 10 lejes helyárakkal: I. Gonosztevők királya, 7 felvonásos hatalmas, izgalmas kalandordráma. II. A boxbajnok. 2 felvonásos kacagató sportburleszk. III. A legújabb híradó a világ minden részéről.

Kedden délután 3 és félhatkor: I. Burok-utca 17, vagy A rejtelmek háza, 10 felvonásos izgalmas dráma a londoni élet alvilágából. Főszereplő Carl de Vogt. II. A macska, 8 felvonásos vígjáték, főszerepben Clara Bow. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Szerdán 3 és félhatkor: I. Burok-utca 17, vagy A rejtelmek háza, II. A macska. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Csütörtökön 3 és félhatkor: I. Az ember és az ördög. 8 felvonásos grandiózus dráma, a főszerepekben: Ailen Pringle, Norman Kerry és Lionel Barrymore. II. Párisi Midinette. 8 felvonásos vígjáték, a főszerepben Norma Schearer. III. Vidám társaság és a rakéta-autó. Burleszk. IV. Charlie és a titokzatos börtönd. Burleszk. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Pénteken 3 és félhatkor: I. Az ember és az ördög. II. Párisi Midinette. III. Vidám társaság és a rakéta-autó. IV. Charlie és a titokzatos börtönd. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Szombaton 3 és félhatkor: I. Az ember és az ördög. II. Párisi Midinette. III. Vidám társaság és a rakéta-autó. IV. Charlie és a titokzatos börtönd. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné 20, 15

és 10 lejes helyárakkal: A kalandorok országa. Hatalmas kalandordráma. Főszerepben Beregi Oszkár és Renée Andorée. Kacagató burleszk, mint ki-gészítő műsor.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap nincs előadás, szünet törvényes zenetiltalom miatt.

Hétfőn 3, 5, 7, 9 órakor: Asszony, aki a férjét szereti. Pompás kiállítású dráma. Biró Lajos Imádás c. regénye után, rendezte Korda Sándor. Főszereplők: Billie Dove, Antonio Moreno, Lucie Doraine

SELECT-MOZGÓ:

Vasárnap: Nincs előadás.

Hétfő: Drótsövény. Mélyen megható háborus dráma, mely a hadifoglyok életét tárja a néző elé. Ez talán az egyetlen film, mely olyan nagy sikert ért el, mint Remarque könyve „Nyugaton a helyzet változatlan”. Főszereplők: Clive Brook, Einar Hanson, Pola Negri.

Kedd: Drótsövény.

URANIA-MOZGÓ:

Vasárnap: Nincs előadás.

Hétfő: Ország nők nélkül. Közkívánatra. Főszerepben: Conrad Veidt.

Kedd: Ország nők nélkül. Utoljára.

A Magyar Színház közleményei

János, Juci, Jónás és özvegy Varga Ábrissné. Kedden este érdekes premiéréje

lesz a magyar színháznak. Tristan Bernádnak legújabb háromfelvonásos vígjátékát a János, Juci, Jónást mutatják be. A darabot Tóth Elek rendezi. Főszerepeket játsszák: Marsi Gizi, Török Erzsébet, Mészáros Béla, Kaszab Anna, Porgács Sándor, Tóth Elek, Mihályfy László. Előtte színre fog kerülni özvegy Varga Ábrissné című 1 felvonásos dráma. Szerdán este megismétlik a két ujdonság előadását.

Tommy és társa. Az idei évad nagy-sikerű operette-ujdonságait is felül fogja mulni a Tommy és társa amelyre most óriási ambícióval készül a színház, Premiéréje a jövő hét csütörtöki estéjén lesz.

Hétfőn d. u. félhárom órakor Mozi-helyárakkal Ocskay Brigadéros. Jegyek ára 50, 40, 30, 20 és 10 lei.

Hétfőn d. e. 11 kor Gonosztevők Királya kerül vetítésre briliáns matiné keretében. Izgalmas kalandor történet 7 felvonásban, Boxbajnok burleszk. Híradó. Helyárak: 20, 15, és 10 lei.

Kedden és Szerdán Hurok-utca 17. Már most felhívjuk a közönség figyelmét a jövő hét nagy film szenzációjára. Hurok-utca 17, vagy a rejtelmek háza 10 felvonásos dráma London alvilági életéből. Főszereplő Carl de Vogt. Ezzel együtt a Macska 8 felvonásos vígjáték. Főszereplő: Clara Bow kerül vetítésre. Két és fél-órás előadások. Helyárak: 30, 20 és 10 lei. Csak két napig látható kedden és szerdán.

ménye, gépeknek állami támogatásként való nyújtása is helyet kap az új törvényben. Nyugodtan állíthatjuk tehát, hogy az új törvény majdnem mindazokat a kedvezményeket biztosítani fogja, amelyeket a nyugati államok hoztak hazai iparuk fejlesztésére.

Ausztria külkereskedelme az utód államokkal. Bécsből jelentik: Ausztriának az utódállamokkal való külkereskedelme az elmúlt évben, a most megjelent hivatalos jelentések szerint emelkedett. Ausztria az elmúlt évben tizenegymillió sillinggel többet importált, mint tavaly és kétfélmillióval többet exportált. Ausztria Csehszlovákiából 525 millió értékű árut hozott be és 277,5 millió értékűt vitt ki Csehszlovákiából. Jugoszláviából szintén jelentékeny árubehozatala volt Ausztriának. Ezzel szemben győngye mérleget mutat a Magyarországgal való kereskedelmi forgalom. A külkereskedelem Románia és Lengyelország felé szintén csökkenett. Romániában ezidén 17 millió sillinggel kevesebb áru ment Ausztriából mint tavaly.

Januárban kiosztják a kisajátítási kötvényeket. A kisajátított ingatlanok tulajdonosai tudvalevőleg óvadékképes állampapirokban ugynevezett rentékben kapják meg a kisajátított ingatlanokért a kártérítési összeget. Mint értesülünk ezeknek a kártérítési összegeknek a megállapítása most van folyamatban. E hó végéig az egész anyag fel lesz dolgozva, a feldolgozott anyagot felterjesztik Bukarestbe és azután mindenki hozzájut a kisajátítási kötvényeihez. A kisajátított ingatlanok árának teljes összege kötvényekben lesz kifizetve, kivéve a száz lejen aluli összegeket, valamint a kifejezetten közhelyek céljaira kisajátított területek ellenértékét, amelyet készpénzben fizetnek majd ki.

Újabb fizetésképtelenségek. Lefkovits Leopold Szatmár, a kolozsvári törvényszékhez csődnyitási kérelmet adott be Porgesz József hidai kereskedő ellen 23.327 lej kielégítetlen követelése miatt. — Stern Géza margittai textilkereskedő a kényszerregezési eljárás megindítását kérte. Beadványában 50 százalékos quótát ajánlott fel költség és kamatmentesen, amelyet június elsejétől kezdődőleg 18 egyenlő havi részletben fizetne ki. A cég aktívái 840 ezer lejre, passzívái 1 millió 280 ezer lejre rúgnak. — Kubaszek István székelykocsárdi textilkereskedő 2 millió lejen felüli passzívával magánregezési tárgyalásokat kezdett hitelezőivel, akiknek negyvenszázalékos kvótát ajánlott fel.

A bukaresti kereskedelmi és iparkamara benyújtotta a kényszerregezési törvény módosítására vonatkozó javaslatát. A bukaresti kereskedelmi és iparkamara egy speciális bizottsága tegnap terjesztette be a jelenlegi kényszerregezési törvény módosítására vonatkozó javaslatát. Mint ismeretes, a kényszerregezési törvény megszavazása óta ugy jogászai, mint gazdasági körök részéről az állandó kritika homlokterében áll. A kényszerregezési törvény egyedüli előnye abban áll, hogy 50 százalékban állapítja meg a kiegyezési kvóta minimumát, ugyanakkor azonban a rosszhiszemű adósoknak számtalan kiutat enged hitelezőikkel szemben. A pénzügyminisztérium a sok támadás pressziója alatt a bukaresti kereskedelmi és iparkamarát bizta meg egy módosító törvényjavaslat elkészítésével. A most beterjesztett módosító törvényjavaslat legfőbb pontja az, amely intézményesen ohatja biztosítani a hitelezők tényleges felügyeleti jogát a fizetésképtelen kereskedő vagyona felett. Leg-alább arra az időpontra, amely a kényszerregezési kérés beadása és annak megítélése között fennáll.

Hét oldalon keresztül ismerteti a „Consum” január 5-én megjelent legújabb száma az adóreform teljes anyagát, az egyenesadótörvény módosítását, az új forgalmi és fényüzési adó teljes szövegének magyar fordítását a táblázatokkal együtt. Az adónovella szövegrészletei, az adóbevallási utasítás magyar fordítása felülélik az adóreformra vonatkozó összes tudnivalókat. A Consum mai száma méltán tarthat igényt arra, hogy „adószám-nak” nevezzük, mert ezt a mindenkit legközelebből érdeklő kérdést érthetően és behatóan tárgyalja hét oldalon keresztül. Ezenkívül a Consum rendszeres heti közgazdasági anyaga szenzációs minden kereskedő, iparos, bankár számára. Kiadói-vatál Cluj-Kolozsvár, Postafiók 127.

Közgazdaság

Az új iparpártolási törvény nem fosztja meg a vállalatokat a szállítási kedvezménytől

Cluj-Kolozsvár, január 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes, hogy az érvényben levő, még 1912-ben megszavazott iparpártolási törvény számos intézkedése nem felel meg a jelenlegi megváltozott viszonyoknak és emiatt a kormány már egy éve elhatározta a törvény gyökeres módosítását.

Az új törvény tervezete azóta már nagy vonalakban el is készült, az ebben lefektetett principiumokat azonban a kormány mindmáig nem hozta az érdekeltek tudomására. Az új törvény számottevőbb újításairól illetékes helyen a következőket sikerült megtudnunk:

— Az új iparpártolási törvény határozott fejlődést jelent a jelenlegi törvényhez viszonyítva, mely utóbbi már 17 éves múltjánál fogva sem felelhet meg a megnagyobbodott Románia fejlettebb ipari életének.

— Az államvasutak széleskörű autonómiája következtében a GFR állást foglalt az iparpártolási törvényben biztosított negyvenszázalékos szállítási kedvezménnyel szemben, azt

hangoztatva, hogy ezeknek a kedvezményeknek a megszüntetése nagyban hozzájárulna az államvasut deficitjének eliminálásához. Abból a tényből, hogy a CFR eme kérdését az ipari kormány is honorálni hajlandó, sokan azt a téves következtetést vonták le, hogy az új iparpártolási törvény megfosztja az iparvállalatokat az eddig számukra biztosított szállítási kedvezményektől.

— Ez a felfogás azonban nem indokolt, mivel az új iparpártolási törvény az eddigi rendszer alapján nyújtott szállítási kedvezményeket továbbra is fenntartja, azzal a különbséggel, hogy a fuvarredukció nem az államvasut, hanem az állami költségvetés költségét fogja a jövőben terhelni.

— Az új iparpártolási törvény több irányú támogatásban fogja a nemzeti ipart részesíteni, amelyek a jelenlegi iparpártolási törvényben vagy egyáltalán nem, vagy csak kis mértékben voltak biztosítva. Így az iparvállalatok indokolt esetekben való adókedvez-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt. CLUJ, PIATA UNIRII 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvárt
Saját tőkés 141 millió lei.

Affiliált intézetei: Tordaaranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán. Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed. Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen, és Sz.-Kereszturon. Szászregényvidéki Takarékpénztár r.-t. Szászregényben és népbank r.-t. B.-hunyadiadon. — Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Áruraktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad.

ORIGINAL-COLONIAL-RUM

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy átvettük a bukaresti dr. A. Urbeanu-féle kémiai gyár technikai és kereskedelmi vezetését és abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. közönséget

ORIGINALIS-COLONIAL-RUM

mal tudjuk ellátni, amit ez a gyár különleges koncesszió alapjára valódi jával oukornad-melasséből termel.

Bürger Albert rt. Tárgu-Mures Marosvásárhely

Megjegyzés. Tekintettel arra, hogy ezen Originalis-Colonialis-Rum gyártására ezidőszereint gyárunknak egyedül van koncessziója, kérjük a t. közönséget, hogy magát hangzatos nevű utánzatoktól megterhesztetni ne hagyja, hanem kérje mindenütt az eredeti erjesztés után nyert ORIGINAL-COLONIAL-RUM-ot, mely árban és minőségben minden versenyen felül áll. Rumon kívül gyártunk: aetherikus olajokat, gyümölcszörpöket, méregmentes festéket. Gyógyszerkémiai osztály üzembehelyezése folyamatban van. Prospektussal és árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Rádió műsor

**Idő: Középeurópai
Vasárnap, január 5.**

Bukarest. 20: Hertz zongoraművész játéka, 20.45 Gutianu operanékesnő dalestje, 24.15: Hegedűjáték.

Budapest. 9: Újsághírek, kozmetika, 10: Istentisztelet. Utána az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye, 3.30: A földmívelésügyi minisztérium előadása, 4. Rádió Szabadegetem, 5.15: Magyar nótadálután, 6.20: Egyfelvonásosok, 7.50: Sporteredmények, 8: Zongora- és hegedűszonáták. Előadja Dohnányi Ernő dr. és Thonan Mária. 9: A honvédegyezmény hangversenye. Utána pontos időjelzés-, időjárásjelentés. Majd Fejes szalonzenekarának, majd Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye.

Belgrád. 16: Cigányzene, 20: Kamarazene, 22.50: Szórakoztató zene.

Berlin. 19: Dalok, 20: Hangverseny. Utána 9.30-ig Dajos Béla tánczenéje.

Bern. 19.20: A kézi harmónika-klub népszerű hangversenye, 20.30: Szórakoztató zene, 21: Dalest. Majd zenekari hangverseny, 22.15: Könnyű zenekar.

Pozsony. 16—17.30: Rádió-zenekar, 19: Zene Prágából, 20: Táncczene, 21: Közvetítés Brünából, 22: Közv. Prágából.

Breslau. 18.50: Zongoraverseny, 20.30: Bányász-zenekar, 22.35: Dajos Béla zenekarának tánczenéje.

Brünn. 19: Zene Prágából, 20: Rádió-zenekar, 22.15: Katonazene.

Bruxelles. 17: Trió, 19.15: Hangv.

Daventry. 22: Régi muzsika.

Frankfurt. 20: Dalok és operarészletek Stuttgartból.

Hilversum. 20.55: Rádió-zenekar, 23.40: Gramofon.

Kalundborg. 20: Vaudeville-zene, 21.45: Jensen Polmer Henriques eredeti témáját átsza változatokkal zongorán, 22: Rádió-zenekar, 23: Táncczene, 24: Harangjáték.

Kattowicz. 20.15: Szólísták hangversenye, 23: Táncczene.

Kassa. 19.40: Orosz est, 22: Közvetítés Prágából.

Köln. 19: Bach: H-moll nagymise. Utána 24-ig táncczene.

Königsberg. 20.15: Klasszikus operarészletek, 22.30: Táncczene Berlinből.

Königswusterhausen. 20.30: Bányász-zenekar hangversenye Breslauból, Utána berlini műsor.

Krakkó. 20.15: Szórakoztató zene, 23: Könnyű zene.

Lahti. 19.35: Dalok, 20.15: Handel: „B-lur nagy hangverseny.

Leipzig. 19.30: Lortzing: „A két lövész“ vígoperája. Utána 6.30-ig táncczene.

London. 18.45: Bartók Béla zongoraversenye, 22.05: A bournemouthi városi zenekar hangversenye.

Milánó. 20.30: Operett, (Közlebbit nem dtak), 23.30: Könnyű hangverseny.

Mor. Ostrava. 20: Táncczene Pozsonyból, 21: Közv. Brünából, 22: Közv. Prágából

Moszkva. 19: Művészi tömegestély.

München. 18.30: Régi zene történelmi hangszereken, 20: Fall Leó „Dollárkirálynő“ operettje. Utána 6.30-ig szórakoztató-és táncczene.

Nápoly. Gilbert: „Ártatlan Zsuzsanna“ c. operettje.

Páris. 20.45: Gramofon.

Posnan. 20.15: Hangverseny, 23: Táncczene.

Prága. 10—12: Szimfonikus hangverseny, 12—13.30: Lővészzenekar, 17—17.30: Zene Pozsonyból, 20.15: Szórakoztató zene, 21.15: Duda-trió, 21.40: Népdalok, 22.15: Kávénéző zene.

Róma. 21.02: Mascagni „Iris“ c. háromfelvonásos operája.

Stockholm. 20.45: Hangverseny.

Stuttgart. 19: Zongoraverseny, 20: Dalok és operarészletek, 22.15: Szórakoztató zene, 23.30: Táncczene.

Torinó. 19.10: Bacorai zene, 20.30: Operett.

Varsó. 20: 15: Népszerű hangverseny.

Bécs. 18.45: Kamarazene, 1. Haydn D-dúr vonósnégyese, 2. Kerldorfer: Három kamaradal, 3. Schreiber: D-dúr zongorénégyes, 20.05 Nestory: A szétépett című énekes szobozata.

Zagrab 20.30 A zagradi orosz dalkar hangversenye 20: könnyűzene.

Zürich. 20: Szvitök és balladazene, 20.35 Négyeskar és magánének.

Hétfő, január 6,

Bucuresti. 20 A Kamarazenekar Társaság négyese.

Budapest 9.30: Hírek, 10: egyházi zene és szentbeszéd a Belvárosi Pléhánia templomból, 11.15: Evangélikus Istentisztelet, 12.15: Pontos időjelzés, időjárás jelentés, utána a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye 1. Weber: Oberon — megnyitja 2. Weber: Oberon — Ocean ária, előadja Sebők Sári, 3. Saint-Seans: Herkules ifjúsága. — szimfonikus költemény 4. Mascagni: Parasztszünet — Santuzza áriája. Előadja Sebők Sári, 5. Csajkovszkij: I. szimfónia, 3.30: Czeke Vilma mesél a gyermekeknek, 4.15 Sebostyén Ede felolvasása: Nagy ember árnyékában, 4.45 Pontos időjelzés időjárás jelentés, 5. Másfélóra könnyűzene, 6.30: Hoor—Tempis Erzsébet hangversenye, 1. a) Caccini b) Salvator, Respighi, Dohnányi, Kern —Molnár, Kodály Pizetti Santoliquido, Tommasini, Respighi művei, 7. Sporteredmények, 7.18 Kabareelőadás a stúdióban, 1. A narancs, parasztkomédia, 2. Dalok, előadja Péchy Erzs. 3. Az ökör, parasztkomédia 4. Dalok, 5. Pulyka, 8.30: A középeurópai műsorcsere sorozatban a berlini rádióállomás műsorának közvetítése, Szimfonikus hangverseny, közreműködik Elena Gerhart kamaranékesnő, a Lipcei Szimfonikusok, a lipcei rádió zenekara: Vezényel Alfréd Szendrei, 1. Paul Graener: Comedieta, 2. Albert Serger—Ludvig Neubeck: Három művészi dal ének hangra, zenekarral a) Mikor, b) Fáradság, c) Enyém voltál, előadja Elena Gerhardt, 3. Richard Strauss: Couperin suite, 4. Dalok zenekarral: a) Brahms: Sapphó óda, Vándoroltunk, hangszerelte Max Rager, b) Hugó Wolff: Elrejtözve, Szerelmesed halálát akard? c) Richard Strauss, Ranggal, Cäcilie, Előadja Elena Gerhardt, 5. Max Reger: Valtózatok és fuga Adam Hiller egyik témájára. Utána Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye 10.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, sporteredmények, Majd a cigányzenekar hangversenye.

Berlin. (418 m.) 16.30. Hangverseny, 19. Szórakoztató zene, 20 Komor Géze zenekara, 20.30 Hangverseny a középeurópai műsorcsere keretében Leipzigból, vezényli: Szendrei Alfréd, 22.30 Tánccóra, majd 0.30-ig táncczene.

Bern. 20 Chopin-est, 20.30 Szimfonikus hangverseny Genfből 22.30-ig.

Pozsony. 22.15 Zene.

Breslau. 19.05 Olasz zene gramofon, 20.30 Hangjáték, 23.15 Táncczene.

Brünn. 20.30 Nemzetközi hangverseny Berlinből, 22.15 Könnyű zene.

Bruxelles. 19.30 Frank Cézár művei

(zenekar és ének).

Daventry. 21.30 Bartók Béla, Szigeti József és Basilides Mária közös hangv. 22.35 Előadás a színházról.

Frankfurt. 19.30 Hatodik hétfői hangv. 22.45—24 Táncczene.

Genova. 20.45 A „Sevillya borbély“ gramofon.

Hamburg. 19.30 Szimfonikus hangverseny, 21.30 Rennecke Hermann: „Alexandrit“ c. játéka, 22.50 Könnyű zene.

Hilversum. 20.25 Gramofon, 20.40 Rádiózenekar, 21.40 Szórakoztató zene, 23.10 Hangjáték. Utána: Gramofon.

Kalundborg. 20 Neermann Hans berlin lantművész estje, 22 Kamarazene.

Kattowicz. 20.30 Nemzetközi hangverseny Berlinből, 23 Táncczene.

Kassa. 19.05 Rádiózenekar, 20.30 Nemzetközi hangverseny Berlinből, 22.15 Zene Brünből.

Köln. 20 Könnyű zene. Utána: 24-ig táncczene.

Königsberg. 20.45 Schubert: Pisztráng ötos, Utána táncczene.

Königswusterhausen. 20.40: Komor Géze zenekara. Utána berlini műsor.

Lahti. 18.10 Rádiózenekar, 19.55 Könnyű zene.

Leipzig. 19.30 Tarka-est, 20.30 Nemzetközi hangverseny Gerhardt Helén kamaranékesnő, a leipzigi szimfonikus és Rádiózenekar közreműködésével. Utána 24.00-ig gramofon-zenekar.

London. 20.45 Zenés kabaré, 22.35: Rádió énekkar, 22.55 Házi hangverseny, 24—1: Táncczene.

Milánó. 20.30 Könnyű zene, 21.15—24 Vegyes zene és prózai előadás.

Mor. Ostrava. 20.30—22.15 Közvetítés Prágából, 22.15 Közvetítés Brünből.

Moszkva. kísérleti adó 22.30 Gramofon-zene.

München. 19.30 Opera a müncheni Nemzeti Színházról.

Nápoly. 21.02 Verdi „Rigoletto“ operája

Páris-Eifel. 20.20 Szimfonikus hangv. Moreau, a római nagydíj nyertesének műveiből.

Posnan. 20.30 Nemzetközi hangverseny Berlinből, 22.15: Táncclezke, 22.40 Táncczene.

Prága. 19 Fuvószene, 20.30—22.15 Nemzetközi hangverseny Berlinből, 22.15: Róma, 21.02 1885—1915-ből való nápolyi dalok.

Stockholm. 19.45 Diákdalok, 20.15: Gay. „Háromgerasos opera“ c. operája a Stúdióban.

Stuttgart. 19.30: Zene Frankfurtból, 21.30—23: Közv. Frankfurtból.

Petróleumvilágítás

Hőféhér fény, minimális költség, maximális biztonság. — Kérjen díjmentes felvilágosítást.

Markó V. okl. gépészmérnök
Cluj, Strada N. Iorga 11 Telefon 34-5

Modern szépségápolás — Angliában

Világszerte ismeretes és Angliának szinte valóságos nemzeti büszkeségét képviseli, hogy az angol hölgyvilág tagjainak fiatalos üdőség és rózsás arcszín, a pompás teint tekintetében sehol a világon párja nincs.

Viszont azonban az is igaz, hogy Anglián kívül nincs még egy másik olyan ország, ahol a test, bőr és arc ápolására akkora gondot, figyelmet, időt és pénzt fordítanak. Az angol nő ugyanis a budoárjában egész kozmetikai raktár és szépítő patikát tart, melynek receptjei és szerrei szakadatlanul bővülnek.

A testápolás terén a legújabb módszer és eljárás ózondús fenyőkivonattal használata (Uranil nevű) furdóvízben és mosdóvízben.

Hihetetlen hatása van egy ilyen Uranil fenyő furdónak, mert mesés hatással van elsősorban is a bőrre és annak szépségét, rugalmasságát és üdőségét szinte

csodásan növeli, másodsorban ami legfontosabb az idegekre és a szívre frissítőleg, nyugtatólag erősítőleg hat.

Mert az Uranil fenyőtőke kivonattal tartalmazza azon aetherikus olajokat, melyek ózondúsá teszik a levegőt is és bő ózon tartalma jó hatást fejt ki idegizgalmi és vérkeringési zavaroknál.

Azok az angol hölgyek, kik testi üdőségüket megakarják szerezni, sportra akarják nevelni izmaikat, vagy akik esti mulatságba, társaságba készülnek, előbb egy fenyőkivonattal furdót (Uranil) vesznek.

Ez az Uranil furdó lecsillapítja idegességünket is. Hiszen ezért olyan nyugodt, hidegvérű, fegmatikus az angol.

Mindzebből csak az látható, hogy az angolok sem a fáradságot, sem a költséget nem kímélik csakhogy az angol nemzeti büszkeségen a női test üdőségén, szépségén valahogy csorba ne essék.

Tanuljunk tőlük! Ezt mi is utánózzhatjuk!

Az Uranil fenyőkivonattal most már Romániában is kapható a Dr. Biró gyógyszerárban Cluj (fóter). Ez a gyógyszerár megbizva az egyedárusítással, 1 doboz tartalmaz 10 Capsulát, vagyis 10 furdóra való só ára Lei 120. Tehát 1 furdó 12 Leibe kerül csak. A hatás már az első furdó használata után meglepően jó.

Izsák Salamon

első bányai szikvizfejgyár és szikvizűvegek lerakata
Egyesült Gép- és Fémáruvágyak Rt.
volt Dr. Wagner Budapest romániai képviselője.

Timisoara IV, Str. Gen. Foch (Fröbl-u.) 2.

Gyárt:
Szikvizűvegfejlesztés és valamennyi a szakmába vágó alkatrészeket.

Állandó nagy raktár csel gyárt mányu szódás és kracheris üvegekben. — továbbá Dr. Wagner-féle szódás és kracherli töltő-apparátusokban.

Vállal:
Komplet szikvizgyári berendezéseket és ócska szifonfejek átöntését.

Legolcsóbb árak

Torino. 20.30:—24: Vegyes zene.

Varsó. 20.30. Nemzetközi hangverseny Berlinből, 23: Táncczene.

Bécs. 15.30: A Wacak-zenekar hangversenye: 1. Mozkovszki: Mór induló a „Boabdil“-ből, 2. Rossini: „Teli Vilmos“, nyitány, 3. Joh. Strauss: Bécsi bonbonok, 4. Dvorak: Humoreszk, 5. O. Strauss, Udvari mentett, 6. Puccini: „Bohémé et“ tanzája, 7. Lehar: „Luxemburg grófia“, valcer-intermezzo, 8. Lehar: Dal a „Paganini“-ből, 9. Waldteufel: Espana, valcer, 10. Asch: Angel örjárát, jellemkép, II. Wacek: Sose felejtéd el, dal, 12. Schaale: Teodor, 13. Komzák: Szív és kedély, 14. Wacek: Kirchbach, 17.45: Az ukrán férfinégyes dalai, 19.00. Gítárzene, 20.00: Kiurina Berta dalokat énekel, 20.30: Nemzetközi hangverseny.

Kedd, január 7.

Bukarest. 16 Jazz 20 Szórakoztató zene, 21.50 Hírek.

Budapest. 9.15 Rádió házikvartettjének hangversenye 9.30 Hírek 12.05 Szalonzenekar hangverseny 12.25 Hírek 3.30 Mesedélután 4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 5 Gramofonhangverseny, Aida, Szevillai borbély, Faust, Parasztszünet, Walkür, Végzet hatalma, Lohenggin operákból részletek 6 „Magyarország történelme életrajzokban“ 6.35 Francia nyelvoktatás 7.10 Cigányzenekar 8.15 Felolvasás 8.30 Operaház tagjaiból alakult hangverseny. Massanet, Verdi, Mayerbeer, Dvorak műveiből 10 Német nyelv előadást. Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Bachmann jazzband.

Berlin. 21.45 Offenbach operett közv.

Breslau. 20.30 Hangverseny. Smetana, Mozart, Weill műveiből.

Varsó, Kattowicz, Poznan, Wilna, Krakkó. 19.50 Operaközv.

Köln. 21 IV. Bach hangverseny.

London. 20.45 Bariton-ének 21 Hangverseny, Beethoven: Leonora nyitány, Csajkovszkij: VI. szimfonia.

Prága. 21 Népdalok.

Torinó. 20.45 Operaközv.

Apróhirdetések

PERFEKT német-magyar gyors- és gépirót keresünk azonnali belépésre. „Dibela“ kötött árúgyár Str. Tunarilor 4. szám.

ÜZLETHELYISEGEK KIADÓK, Elián Viktor Calea Regele Ferdinand 33. 4746

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 1 vagy 2 személy részére kiadó. Cal. Motilor 94.

SZOBA konyha, speiz és veranda. Azonnal elfoglalható. Kalandos utca 13.

Tépett libatollu kapható. Cim: Fildör Kalandos-u. 35.

Sz. 175/929.

EGY használt szőnyeg get megvételre keresek. Cimeket a kiadóba.

FIATAL, elvált ur-asszony bármilyen munkát vállal, esetleg el-látásért vidéken is.

ELEGÁNSAN butorozott különbejárattal szoba, furdószoba használatlalt, a belvárosban kiadó. Cim a kiadóban.

Reggel és este frissen fejt kóser tehentej, valamint bivalytej állandóan kapható házhoz szállítva is Schwartz Ignácnál Str. Iuliu Mauiu (Szent-egyház-u.) 24.

A kormány biz-lamérdekre voi-kolja a sajtószab-mány és a fennáll-zott intézkedéseit az indok tevedék arra, hogy a Kár-tasson el lapokat holnap megakadá-abban, hogy egy-ber ne alkalmazz-ugyanazt a rend-azokra a bizonyo-dekekre hivatkoz-előző kormányok-étek...?

Lejtős a mere-mány a lapelkob-